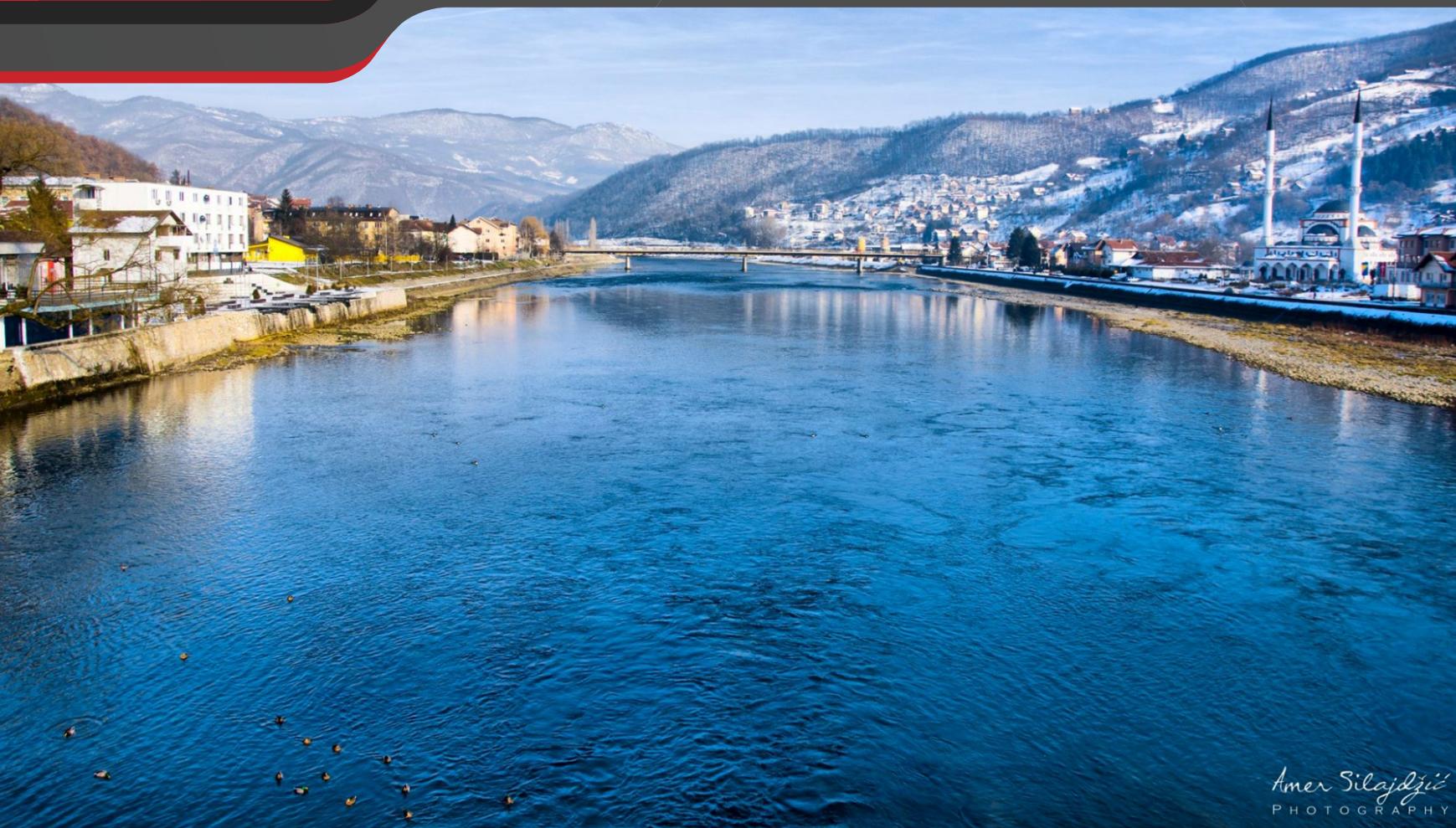

Goražda

NOVINE CENTRA ZA KULTURU GORAŽDE DECEMBER 2020. GODINE GODINA XXIV BROJ 242 CIJENA 2 KM ISSN 1840-0944

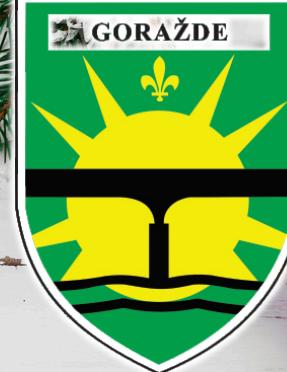
Amer Silajdžić
PHOTOGRAPHY

Čestit Božić i Sretna
Nova 2021. godina

Iskrene čestitke

*povodom novogodišnjih i božićnih praznika
upućuju vam premijerka BPK-a Gorazde
Čilda Obuća i ministri u Vladi*

*Povodom novogodišnjih i božićnih praznika upućujemo
vam najiskrenije čestitke.*

Neka vas svuda i uvijek prate dobrota i sreća.

Gradonačelnik Grada Goražda

dr.sc. Muhamed Ramović,

predsjedavajuća GV Grada Goražda Jelena Mirković

*Iskrene čestitke povodom
novogodišnjih i božićnih
praznika.*

*Načelnik općine Pale u Federaciji
Asim Zec sa saradnicima*

*Najljepše čestitke povodom
novogodišnjih i božićnih praznika
upućuje načelnik općine Foča u
Federaciji*

Zijad Kunovac sa saradnicima

LJEPOTA BOSNE I BOSANACA

U vremenima nakon Dejtona, nakaradno uređenog državnog sistema sa bezbroj nivoa vlasti, tri predsjednika, dva Doma parlamenta, dva entiteta, 10 kantona i mrežom isprepletenih ovlasti, Ustavom kao ugovorom i tumačenjima zakona onako kako kome odgovara previše često čujemo psovke na račun naše zemlje. I naravno svi ovi gore pobrojani argumenti, uz dodatak današnjih političara i samoprovlanih državnika i prvaka nacionalnih konfesija i zvuče opravdano. Ali ipak, kada krenete sa psovskama ili ti pljuvanjem naše BiH sjetite se da je ovo zemlja sa odličnom klimom, blagim vjetrovima, bez oluja, tornada i cunamija, aktivnih vulkana i razornih i čestih zemljotresa. Nije sušna zemlja, u njoj niste gladni a ni žedni, em zemlja nije neplodna, već naprotiv ako vam iz džepa ispadne sjemenka nići će ta biljka i plod. U ovoj našoj zemlji naći ćete bezbroj ljekovitog bilja, jestive gljive, ukusnih plodova. Pored toga ova naša zemlja je i šumovita, brdovita, nije divlja i surova, bez opasnih zvijeri i insekata koji zarazu i smrt siju, već blaga i pitoma sa neizmernim resursom voda. To je naša zemlja, naša BiH i to imajte na umu, a ako vam je muka, ona nije od zemlje već od ljudi i to onih koji bi trebali biti u službi ljudi.

Potrebno je što ćeće podsjećati na sve pomenuto o BiH i njenim ljudima, jer ponavljanje je majka znanja. A ako ne cijenimo svoje, naše ono što i sami znamo ili bi bar trebali znati, o nama Bosancima i Bosni drugi puno lijepo misle i govore. Za ovaj put, evo kako nas primjerice vidi bosanskohercegovački zet Mario Mihaljević, poznati hrvatski pisac, novinar i kompozitor:

Na svaku zemlju ili naciju imam neku asocijaciju.

Norverška – oni bezbrojni frojdovi

Engleska – uštogljeni lordovi

Francuska – slikarske palete

Rusija – najveće poete

Njemačka – dril

Austrija – stil

Slovenija – čistoća

Kanada – mirnoća

Island – hladnoća

Grenland – samoća

Mađarska – zaigranost

Španjolska – rasplesanost

Makedonija – šopska salata

Švicarska – zemlja bez rata

Srbija – najbolja rakija

Hrvatska – i šuma i makija

Italija – najbolji rezanci

A **BiH** – najdivniji ljudi – **BOSANCI**

I da ne bi neko odmah napravio paniku

Ja između Bosanaca i Hercegovaca ne vidim razliku.

Da, i da se riješi još jedna, molim dilema

Ograđujem se od ekstrema

I napomena za one koji ne poznaju mene

Ja pod Bosanci mislim i na žene

Mene užasno vjerujte kosne

Svaka riječ protiv Bosanaca i Bosne

Jer ne može ovako da se opiše

Kojom mirnoćom Bosanac odiše

Čovjek na kojeg se ne možeš naljutiti

Ali možeš uz njega satima šutiti

Biće koje se rodi s dušom punom sevdaha

Što i one bez srca ostavlja bez daha

Čovjek koji je kao duša mek

Pa zato drugoj duši dođe kao lijek

Zato kada mi se suze roni

Nešto me u Bosnu goni

Jer uvijek me Bosanci ljubavlju napojiše

I nađe se netko da mi suze obriše

Da mi radost udijeli

Ljubav i bol podijeli

Nadu vrati

Sasluša i shvati

I ne žive tamo Muslimani, Srbi ili Hrvati

Stavite me u lance

Al ja znam samo za Bosance

Kako rekoh – ljudi najdivnije i najbolje

Uz koje se osjećam uvijek bolje

Zato napominjem još nešto važno

Nemoj da vas zbog hvalospjeva čudim

Jer ja se pored Bosanke

Svakodnevno budim

Vaš Mario Mihaljević

IMPRESUM

Glas Goražda
Centar za kulturu Goražde

Direktor

Murat Fejzić

Redakcija

Sudba Turčalo

Kemal Peštek

Saradnici

Alen Bajramović,
Elvira Aganović, Elma Geca,
Rasim Bosno, Lejla Aganspahić
Husein Hasane fendić,
Ahmed Posvanažić

Savjet

Anka Čurovac, Alija Lapo,
dr. Sanid Žirak, mr. Sead Tafro,
Lejla Širvić, Hasan Đozo,
mr. Hamed Topuz,
dr. Kenan Kanlić

Lektor

Anka Čurovac
DTP
OFF-SET Štamparija Tuzla

Štampa

OFF-SET Štamparija Tuzla

Tiraž

750 primjeraka

Tel/Fax

+387 38 22 18 67

Marketing

Rabija Šalo

Fotografija naslovnice:

Amer Silajdžić

Depozitni račun Grada Goražda
za prikupljanje javnih prihoda

UNION BANKA DD

Ekspozitura Goražde

Broj: 1028400000002222

Vrsta prihoda: 722631

Budžetska organizacija:

0620602

E-mail

glasgorazda@gmail.com

czkgz@bih.net.ba

www.czkgorazde.ba

ŠUTI, DOBRO JE, SAMO NEK' NE PUCA....

Piše Rasim Bosno

I za nas je još jedna godina. Turbulenta, bremenita, pandemijski okovana, granično zakovana, psihički neizvjesna, ali i puna promjena kako na svjetskom, tako i na domaćem terenu. Jednostavno, kao iz pjesme Severine Vučković iz 2011. godine „Grad bez ljudi“. Širom svijeta zbog donesenih mjera i preporuka kriznih štabova gradovi su bili pusti, sa tek ponekim prolaznikom, pa smo prvi stih strofe Sevine pjesme doživjeli tek poslije 9 godina, a te prizore gledali puno više od jedanput. A Seve mi danas u toj pjesmi kao vidovnjakinja, a ne pjevačica.

Vidjesmo i pobjednika kako gubi od primjera iz našeg bližeg okruženja poput Mila Đukanovića u Crnoj Gori, Donalda Trumpa u Americi, pa eto do naše BiH i poraza vodećih političkih partija SDA, SNSD i HDZ, do našeg malog mista i gubitka gradonačelničke funkcije Muhameda Ramovića, absolutnog rekordera po osvojenim brojem glasova u održanim neposrednim izborima za tu poziciju. Nekadašnjih skoro 8.000 glasova istopilo se na nedovoljnih 3456, jer je novozabrani gradonačelnik Ernest Imamović sakupio 385 glasova više ili 3841, te time porazio Ramovića nakon 3 mandata i 12 godina vladavine općinom, a poslije Gradom Goražde.

Dalje, ne bismo mi bili tu gdje jesmo da nismo takvi kakvi jesmo, pa smo skloni i nemoguće situacije podrediti svojim postupcima i sitnim interesima. Pa eto tako i „andele“ vidjesmo na stubu srama. Prvi su oni za nabavku spornih respiratora gdje je bilo bitnije brzo zaraditi, a ne nabaviti ono što će pomoći ljudima da se liječe i izliječe od virusa korona. Drugo je naše sudstvo i pravosuđe gdje

prvi „andeo“ te institucije ne prestaje biti dio kriminalnih i sumnjivih afera i okolnosti, a ondje gdje nema zakona i pravde po aršinu za svakoga isto, nema ni napretka ni boljatka. I na kraju, treća i najpodmuklijia „andeoska“ sramota je Srebrenica u kojoj me nikakva njihova opravdanja i izgovori ne mogu vratiti u stanje ljudskog duha, časti i morala upravo zbog brojnih žrtvi, golgota i zločina urađenom prema tom gradu i njegovim stanovnicima.

Godinama su dobijali enormne novce, pomoći, donacije, bespovratna sredstva zbog svih dešavanja u Zaštićenoj zoni UN Srebrenica, a uradili su samo to da su sada oni zločinci, a ne oni koji su to bili od 1992-1995. godine. I stoga s razlogom vjerujem da su srebrenička djeca koja su preživjela upravo ona iz Severine pjesme „koja plaču sama“, jer za njih pravde izgleda na ovom svijetu nikada neće biti, jer ih i dalje „ubijaju, progone i drže kao taoce“ i oni i ovi.

I dok se naša vlast potpuno otuđila od naroda i služi samo sebi i svojim interesima u ovoj našoj napačenoj zemlji sve je manje Bosanaca i Hercegovaca. Zvanični podaci za posljednjih 5 godina govore o vrlo visokoj stopi negativnog prirodnog priraštaja. Rodilo se 147.980 novih Bosanaca i Hercegovaca, a u istom periodu 2015-2020. godina umrlo je 189.273 naših zemljaka.

U prijevodu, samo po tom osnovu manje nas je za skoro 42.000. S druge strane, posljednji zvanični podaci govore kako je u proteklih 5 godina ovu zemlju napustilo 20.386 osoba po osnovu odjave mjesta boravka, što znači godišnje se u prosjeku odjavi oko 4000 građana ove države.

Uz taj broj se može naslutiti bar još toliko onih koji nisu izvršili odjavu mjesta boravka što bi značilo da nam ode oko 8000 građana godišnje u druge države, a isto toliko nas u prosjeku više umre nego se rodi. Porazni statistički pokazatelji o demografskoj slici, prirodnom priraštaju ovdašnjim političarima uopšte nisu alarm za promjenu njihovog kursa razmišljanja.

Ako bi se tome pridodali i podaci o broju zaposlenih i nezaposlenih, stanja privrede, visine plaća, potrošačke korpe situacija bi bila puno gorča jer nam ni tegla meda ne bi pomogla kamoli kašika. Stoga me i ne čudi nedavno poređenje današnjeg i nažalost, onog najtežeg ratnog perioda – mi svi zdravi ko u ratu, liječi se samo onaj koga pogodi/metak ili corona/, pa nam stoga eto i dalje one izvanvremenske krilatice : šuti, dobro je, samo nek' ne puca.

Sretno nam novo 2021. ljeto....

PISMO GORAŽDANSKOG ŽUPNIKA POVODOM BOŽIĆA I NOVE 2021. GODINE

U mojoj glavi odzvanjaju riječi moga oca: „*Trudi se sine biti čovjek, jer najteže u životu je biti čovjek. Božić je jedan dan živjeti pošteno, nego cijeli život nepošteno. Svugdje gdje dođeš gradi prijateljstvo, jer onđe gdje budeš imao prijatelje imat ćeš i kuću. Završio si fakultet, a na svakom mjestu na koje te tvoja služba odvede, završit ćeš još po jedan s ljudima koje budeš susretao. Druži se s ljudima koji te ispunjavaju i čine sretnim. Ne razlikuj ljude po vjeri i nacionalnosti, već razlikuj ljude po ljudskosti i poštenju. Gdje god dođeš donesi radost i vedrinu koju smo ti usadili tvoja majka i ja. Život je kratak i prolazan, ispuni ga pravim vrijednostima po kojima ćete ljudi pamtitи i spominjati. Nemoj okaljati dom iz kojega si nikao. Ovo ti je moj očinski savjet, a ujedno i zavjet kojim te obvezujem*”

Bio je moj otac u pravu kad mi je izrekao ove riječi. U ovom vremenu kad smo zaokupljeni pandemijom, migrantskom i ekonomskom krizom, nesređenom političkom situacijom, teško je razmišljati i gledati u neku svjetliju budućnost.

Učili su nas kako smo Božja stvorenja i kako smo stvoreni svi na Božju sliku. Tu sliku bismo trebali uprisutniti u svakidašnji život. Kao vjernici i kao oni koji imaju nadu ne smijemo dati mjesta očaju, jer smo ljudi nade i stvoreni smo za vječnost, a ne za propadljivost.

Bog nam je podario život, a u životu i talente. Ti talenti ne smiju ostati skriveni i zakopani, nego ih trebamo iskoristiti najbolje što možemo kako bi ljudi u nama vidjeli odsjaj Onoga koji nam je te talente podario. Brat brata mrzi. Brat s bratom ne priča godinama zbog komadića zemlje u koju će i jedan i drugi jednog dana biti položeni. Ljudi su se otuđili jedni od drugih zbog zavisti što netko ima više, a netko manje.

Kuknjava, bolest, jad čemer, nesigurnost i tmurnost su se uselili u ljudska srca. Ljubav je izgubila svoj smisao, izgubila se i utopila u rijeci.

A mi smo postali oni koji kritiziramo i komentiramo druge, a sami ne činimo ništa.

Gledamo trun u oku brata svoga, a u svome ne vidimo brvno.

Pozvani smo mijenjati ovaj svijet idealima i vrlinama koje će oplemeniti ljude i dati im nadu u svjetliju budućnost. Budućnost u kojoj neće biti ratova, neće biti mržnje, zla i ubijanja.

Budućnost koja će jamčiti sigurnost i blagostanje. Dugujemo ljubav prema Bogu i prema čovjeku. „*Ono što želiš da tebi drugi čini, čini i ti njemu.*“ Tako jednostavno, a tako teško i neuobičajeno.

Bog je jedan, a mi ga nazivamo različitim imenima. Bog nam svima govori i želi doprijeti do svakog srca. On traži da mu napravimo put i otvorimo svoje srce u koje će se nastaniti. To je smisao i poruka svakog vjerskog vođe, svakog pastira, učenjaka i mudraca. Ne trebamo čekati da to netko učini umjesto nas, jer to je naša zadaća i naš test ljudskosti.

Vrijeme koje je prošlo ne možemo vratiti unazad. Živimo u sadašnjosti i pred nama je budućnost. Ne trebamo činiti više nego što možemo, to od nas nitko i ne očekuje. Činiti ono najbolje što možemo u danom trenutku je talent koji nismo zakopali. Život nije kratak, ali se mi kasno sjetimo živjeti. U životu moramo samo dvije stvari: moramo umrijeti i moramo živjeti do smrti, ostalo sami osmisljamo. „Naš svakidašnji život je naša škola, naš hram i naša vjera.“ (Halil Džubran). U ovom vremenu, pozvani smo biti oslonac jedni drugima. Otkloniti sve predrasude i prepreke.

Pozvani smo graditi mostove, rušiti zidove, živjeti ljubav, otklanjati mržnju, zavist i neprijateljstvo. Pozvani smo biti braća, jer Bog nas takvima želi.

U nadi da ćemo sve ovo postići i primijeniti u svakodnevnom životu
Čestit Božić i Sretna Nova 2021. godina.

Don Josip Tadić, župnik

PREDSTAVLJAMO VAM NOVOIZABRANE ZVANIČNIKE NAKON LOKALNIH IZBORA U BPK GORAŽDE

U ovom broju predstavljamo vam novoizabrane zvaničnike u Gradskom vijeću Grada Goražde i općinskim vijećima općina Foča i Pale u Federaciji BiH.

Vjerujemo i nadamo se da će svi oni ispuniti svoja predizborna obećanja te da će svoj mandat naredne četiri godine iskoristiti za rad na dobrobiti svih građana i građanki Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Poželimo im mnogo uspjeha i sreće u radu!

VIJEĆNICI GRADSKOG VIJEĆA GRADA GORAŽDA

BH DEMOKRATI DŽEBRAIL BAJRAMOVIĆ

DŽEBRAIL BAJRAMOVIĆ

Rođen je 18.05.1973. godine u mjestu Morinac Goražde (BiH). Oženjen je ima dvoje djece. U Sarajevu je završio saobraćajnu i trgovачku školu. Diplomirao na Pravnom fakultetu. Magistrirao pravo, uža oblast Međunarodno pravo.

Dobitnik je najvećeg ratnog priznanja Armije BiH „Zlatni Ljiljan“ te drugih društvenih priznanja za humanizam i donatorstvo. Jedan je od incijatora osnivanja humanitarnih i drugih organizacija u dijaspori.

Dobitnik je Povelje humanosti grada Goražda.

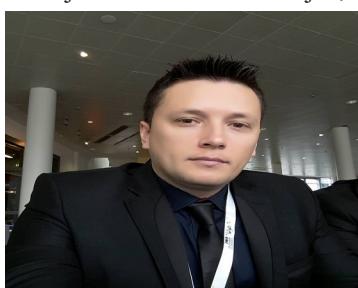
Osnovao je političku organizaciju BOSANSKOHERCEGOVAČKI DEMOKRATI- DŽEBRAIL BAJRAMOVIĆ sa sjedištem u gradu Goraždu

Objavio je knjige: „Političko ponašanje“ (2014), „Bošnjački demokratski izazovi“ (2017) te knjigu „Bošnjački globalni izazovi“.

DEMOKRATSKA FRONTA

DŽEVAD AGOVIĆ

Rođen 1976. godine. Učestvovao u odbrambeno - oslobođilačkom ratu u odbrani grada Goražda. U poslijeratnom periodu veoma aktivno učestvovao u radu određenog broja nevladinih organizacija, kao i udruženja građana. Uposlenik Ministarstva unutrašnjih poslova BPK-a. Završio Srednju stručnu školu. Oženjen, otac dvoje djece.

ARNEL VRANJ

Rođen 19.10.1984 .godine u Goraždu. Osnovno i srednje obrazovanje završio je u Goraždu.

Visoko obrazovanje nastavlja na Univerzitetu u Sarajevu, Mašinski fakultet odsjek Proizvodne tehnike , smjer Proizvodna tehnika i kibernetika gdje 2012. godine stiče zvanje Diplomirani mašinski inžinjer.

Nakon završenih studija, prvo radno iskustvo stiče u preduzeću Unis Ginex d.d. Goražde gdje radi i danas. Oženjen i otac trogodišnje djevojčice.

BOSANSKA NARODNA STRANKA (BNS)

MEDINA KULELIJA

Rođena 8.03.1969. god. u Ilovači. Osnovnu i srednju školu završila u Goraždu, a **Nastavnički fakultet , odsjek Geografija i Historija u Mostaru**. Udata, majka dvoje djece, 15-godišnje **Dalal** i 13-godišnjeg **Orhana**. Radno iskustvo sticala u skoro svim osnovnim školama na području BPK. Na Internacionalnom Univerzitetu Goražde provela 4 godine radeći na poslovima bibliotekarke i u studentskoj službi. Odnedavno zaposlena u Kantonalnom stambenom fondu BPK. Dugo vremena aktivno se bavila rukometom i ostvarila vrlo značajne rezultate. Bila je omladinska reprezentativka Bosne i Hercegovine, kao i sportista Goražda davne 1987.godine. Sa svojim klubom „**ŽRK GORAŽDE**“ nastupila na **Evropskom kupu** protiv ekipe Volenball iz Amsterdama, i to je bio prvi put u historiji da jedna goraždanska ekipa nastupa na Evropskom kupu.Takođe,1998. godine sa svojom ekipom osvaja **Kup BiH**.

NAROD I PRAVDA

AMAR IMAMOVIĆ

Rođen 25.01. 1994. godine u Goraždu gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirani politolog na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu. Trenutno, apsolvent na master studiju Međunarodnih odnosa i diplomatičke akademije na FPN UNSA. Dugogodišnji volonter i aktivista. Evropski volonter na Evropskom volonterskom servisu u Saint Brieucu, Francuska. Član Kulturnog udruženja mladih i Volonterskog servisa mladih Goražde. Član Organizacionog odbora ELZA FESTA i organizator MURS MURS internacionalnog kampa u Goraždu 2017. godine. Jedan od osnivača neformalne grupe građana “Spasimo Drinu”. U periodu pandemije COVID-19 aktivan član Volonterskog servisa mladih pri Kriznom štabu civilne zaštite BPK-a.

Govori engleski i francuski jezik.

NEZIM ALAGIĆ

Rođen je 09.03.1997. godine u Goraždu. Najranije godine djetinjstva provodi u rodnom gradu, nakon čega odlazi u Sarajevo. Pohađao je Osnovnu školu Musa Ćazim Čatić, po čijem završetku upisuje Prvu bošnjačku gimnaziju u Sarajevu. Osim gimnazijske diplome stiče i Cambridge International A Level diplomu u Cambridge međunarodnom centru. Kao redovan student u roku završava studij Međunarodnih odnosa na Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu. Obrazovanje nastavlja na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu gdje upisuje master studij, smjer menadžment i informacioni sistemi. Trenutno je u fazi izrade završnog rada. U međuvremenu je upisao i dodiplomski studij na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, gdje trenutno pohađa nastavu druge godine. Učestvovao je u realizaciji mnogih projekta i inicijativa od kojih su neki regionalnog karaktera. Politički je aktivan od 2018. godine, kada se formira Narod i pravda. Na Općim izborima te godine je bio kandidat na listi za Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine, a na proteklim Lokalnim izborima je izabran za vijećnika u Gradsko vijeće Grada Goražda.

NEZAVISNA BOSANSKOHERCEGOVACKA LISTA (NBL)

RASIM LIGATA

Rođen 1960. godine u Goraždu. Završio Pedagošku akademiju u Sarajevu, a Fakultet humanističkih nauka u Mostaru. Profesor bosanskog jezika i književnosti. Radi u OŠ "Fahrudin Fahro Baščelija" u Goraždu. Četiri mandata je vijećnik u Općinskom/Gradskom vijeću Grada Goražda.

ALDIN ŠALAKA

Rođen 1991. godine u Goraždu. Završio Srednju tehničku školu u Goraždu gdje stiče zvanje Šumarski tehničar. Predsjednik foruma mladih NBL-a Goražde. Trenutno zaposlen u firmi Unis Ginex.

SEAD MRŠO

Rođen 1974. godine u Goraždu. Završio Srednju tehničku školu, smjer šumarski tehničar. Ratni vojni invalid. Zaposlen na EP pumpi.

NEDIM DRAGOLJ

Rođen 1989. godine u Goraždu, gdje uspješno završava osnovno i srednje obrazovanje. Dugogodišnji je zaposlenik u kompaniji Prevent Goražde kao RUKOVODILAC UPRAVLJANJA PROIZVODNJOM sa preko osam stotina uposlenika, jedne od najvećih kompanija na prostoru Bosansko - podrinjskog kantona Goražde.

SENAD HUBJER

Rođen 1975. godine u Goraždu, gdje je završio srednju školu. Pripadnik Oružanih snaga BiH do 2010. godine, a potom se uključuje u nekoliko udruženja građana, kroz čije djelovanje pomaže što boljem funkcionisanju lokalne zajednice, posebno u radu sa mladim kroz Udruženje "SFK Libero".

ĐŽEMAL OMANOVIĆ

Rođen 1980. godine u Goraždu. Završio Srednju tehničku školu, smjer Mašinski tehničar. Zaposlen u Bingo doo na mjesto poslovođe. Predsjednik Sindikata trgovine BiH sarajevske regije. Vijećnik u GV Grada Goražda

SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST

ALMIR HASANEFENDIĆ

Rođen 1984. godine u Goraždu. Osnovnu i srednju Ekonomsku školu završio je odličnim uspjehom. U mladosti bio aktivni sportista i prvotimac FK Goražde. Bio zaposlen u firmi Oniprom d.o.o. Goražde, na poslovima komercijalnog direktora. Trenutno je direktor kompanije „OM Invest“. U prethodne četiri godine bio jedan od najaktivnijih vijećnika, što su prepoznali građani i ukazali mu povjerenje da i u naredne četiri godine bude njihov glas u Vijeću. Predsjednik je GO SBB Goražde. Oženjen i otac troje djece.

NUSRET HUBJER

Rođen 09.11.1990. godine u Foči. Osnovnu školu i Opću gimnaziju završio u Goraždu. Visoku stručnu spremu stekao na Pravnom fakultetu Univerziteta Sarajevo. Nakon završenog studija, odlučio da političkim angažmanom u svom gradu pokuša napraviti bolji ambijent za svoj život i život sugrađana. Bio vijećnik u mandatnom periodu 2016-2020. Predsjedavao Komisijom za statutarna pitanja i propise (jedna od najzanačajnijih komisija), u kojoj je dao nemjerljiv doprinos u kreiranju i usvajanju Statuta i Poslovnika o radu Gradskog vijeća Grada Goražda. Njegov angažman u prethodnom mandatu su zapazili i građani, rezultat čega je i novi mandat koji je dobio na nedavno završenim izborima.

STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE

ADIS AGOVIĆ

Rođen 21.03.1982. godine u Goraždu. Po zanimanju Profesor sociologije. Poslanik u Skupštini BPK-a od 2006. godine do 2018. godine. Oženjen, otac dvoje djece. Trenutno nezaposlen. Član Stranke demokratske akcije od 2005. godine.

ADIS HALILOVIĆ

Rođen 31.10.1977. godine u Goraždu. Osnovnu školu „Maksim Gorki“ završio 1992. godine gdje upisuje Srednju tehničku školu u Goraždu. 1996. godine upisuje Fakultet političkih nauka u Sarajevu i 2001. godine stiče zvanje profesor. U periodu od 2004. godine do 2005. godine radio kao nastavnik u osnovnoj školi „Ustikolina“, gdje iste godine počinje raditi u Turističkoj zajednici Bosansko - podrinjskog kantona Goražde na mjestu direktora. 2005. godine izabran u Skupštinu BPK-a kao poslanik. Na Općim izborima 2014. godine izabran u Skupštinu BPK-a kao poslanik gdje ubrzo podnosi ostavku zbog nespojivosti funkcija zbog izbora za direktora Direkcije BH TELECOM Goražde. Od 2004. godine aktivni član SDA. Oženjen, otac troje djece.

ADNAN ŽUGA

Rođen 26.8.1997. godine u Goraždu. Osnovnu i srednju školu završio u Goraždu. Po zanimanju Bachelor menadžmenta, student prve godine master studija na fakultetu Političkih nauka Univerzita u Sarajevu, odsjek Politologija, smjer Upravljanje državom. Trenutno odrađuje pripravnički staž. Član Stranke demokratske akcije (SDA) od 2016. godine i član Skupštine Kantonallnog odbora SDA od 2020. godine.

BAJRO OBUĆA

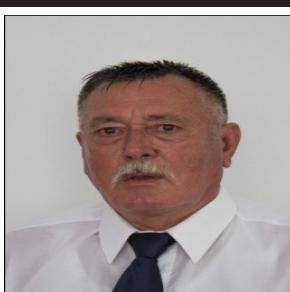
Rođen 07. 05. 1966. godine u Goraždu. Srednju ElektrometalSKU školu (zanimanje mašinski tehničar) završio u Goraždu 1985. godine. Član Stranke demokratske akcije od njenog osnivanja, u kojoj je obnašao različite dužnosti. Više puta biran za poslanika u Skupštinu BPK Goražde i vijećnika u Općinskom-Gradskom vijeću Općine-Grada Goražde. Istaknuti sportista i sportski radnik. Veliki doprinos dao radu brojnih udruženja. Nosilac Srebrenе i Zlatne plakete Grada Goražde i brojnih drugih priznanja. Oženjen i otac dvoje djece.

NEDIM KURTOVIĆ

Rođen 24.10.1997. u Goraždu. Završio OŠ „Husein. ef. Đozo“ u Goraždu, te 2016. godine srednju školu Hasib Hadžović u Goraždu. Diplomirao na Internacionalnom Univerzitetu u Goraždu – smjer Menadžment. Aktivan sportista u FK Goražde i član Stranke demokratske akcije. Neoženjen.

VIJEĆNICI OPCINSKOG VIJEĆA FOCA U FBIH

SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST

MUHIDIN RAŠČIĆ

Muhidin Raščić, rođen 16.05.1954. godine u Goraždu. Dugogodišnji sportski radnik. Član Izvršnog odbora Fudbalskog Saveza BiH. Vršio dužnost direktora revizorske kuće „PARTNER“. Vlasnik knjigovodstvenog BIRO-a „Dino Vektor“ u Goraždu. U prethodnom mandatu bio vijećnik u OV Foča u F BiH gdje je obavljao funkciju predsjedavajućeg OV. Sa porodicom živi u mjestu Njuhe kod Ustikoline.

STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE

AIDA SUBAŠIĆ

Rođena 09.06.1987. godine u Foči. Srednju medicinsku školu završila u Goraždu i stekla zvanje Medicinska sestra-tehničar. Članica Asocijacije žena SDA Foča- Ustikolina. Trenutno zaposlena u Domu zdravlja Ustikolina kao medicinski tehničar.

ERVIN HASKOVIĆ

Rođen 31.05.1991. godine u Foči. Srednju medicinsku školu završio 2010. godine u Goraždu i stekao zvanje medicinski tehničar. Trenutno zaposlen u JU Dom zdravlja Ustikolina kao medicinski tehničar.

MIRZA BAŠIĆ

Rođen 05.04.1986. godine u Foči. Osnovnu školu završio u Ustikolini. Srednju školu- Gimnaziju u Goraždu. Nakon srednje upisao Elektrotehnički fakultet u Sarajevu. Član SDA od punoljetstva. Obnašao razne stranačke funkcije. Trenutno zaposlen u porodičnoj firmi „BAŠA d.o.o“ gdje obavlja menadžerske poslove.

NAIDA ČENGIĆ

Rođena 01.01.1998. godine u Goraždu.

Osnovnu školu pohađala u Ustikolini. Nakon toga Srednju medicinsku u Goraždu.

Trenutno studentica zadnje godine fakulteta Zdravstvenih studija - smjer Fizioterapija.

Aktivna članica SDA stranke od punoljetstva, kao i članica asocijacije žena SDA općinske organizacije Foča u Federaciji.

Članica izvršnog odbora SDA Foča- Ustikolina.

Posljednje 4 godine na funkciji predsjednice Asocijacije mladih SDA Foča- Ustikolina.

VIJECNICI OPCINSKOG VIJEĆA OPCINE PALE U FBIH

STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE

NEDŽAD (MUJE) DRUGOVAC

Rođen 1969. godine u Prači. Osnovno obrazovanje završava u Prači, a Srednju šumarsku školu u Sarajevu. Zaposlen je u Javnom preduzeću Bosansko-podrinjske šume, gdje se istakao predanim radom i zalaganjem. Učesnik je odbrambeno-oslobodilačkog rata, gdje na prvoj crti odbrane dočekuje kraj agresije.

Član je Stranke demokratske akcije od njenog osnivanja, te aktivan član, gdje kroz različite aktivnosti doprinosi kako ugledu stranke, tako i ugledu lokalne zajednice.

Pravednost, lojalnost i upornost njegovi su najveći aduti, jer je kroz svoje dugogodišnje djelovanje u Općinskom vijeću pokazao i dokazao iskrenu predanost i borbu za ovu lokalnu zajednicu i dobrobit svih njenih građana. Pokretač je brojnih inicijativa kroz ovo zakonodavno tijelo, gdje se uistinu oglašavao kao glas naroda, ne odstupajući od svojih stavova koji su uvek bili na strani naroda. Njegova vizija je bolja i perspektivnija Prača i Hrenovica i stvaranje boljih uslova života za generacije koje dolaze. Oženjen je i otac dvoje djece.

NEJRA ŠKULJ

Rođena 1994. godine u Sarajevu. Završila je Srednju školu poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti u Sarajevu, za zvanje Frizer. Trenutno nezaposlena. Udata je i majka dvoje djece. Aktivna je u radu Udruženja mladih i Udruženja žena, gdje se iskazuje predanim radom, kreativnošću i borbenim duhom.

Članica je Stranke demokratske akcije od svog punoljetstva, te članica Općinskog odbora Asocijacije žena SDA Pale (FBiH) od 2015. godine.

SENAD MUTAPČIĆ

Rođen 1993. godine. Nakon završenog studija mašinstva u Sarajevu, upisuje postdiplomski studij na istom fakultetu, gdje stiče naučno zvanje magistra mašinstva. Aktivno govori engleski i njemački jezik. Trenutno je nezaposlen. Član je SDA od svog punoljetstva, a njegova kandidatura je odraz želje da svoje znanje i sposobnosti iskoristi kako bi unaprijedio svoju lokalnu zajednicu i dao svoj doprinos njenom ubrzanom razvoju i samoodrživosti.

Njegova je želja promocija Prače na turističkom i kulturnom polju. Smatra da njeni prirodni i kulturni potencijali mogu biti pokretač njenog budućeg ubrzanog razvoja i prosperiteta.

STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE

EKREM SIPOVIĆ

Rođen 1964. godine u Hrenovici. Osnovnu školu završio u Prači, a srednju Trgovačku školu u Sarajevu. Ugleđan je i respektabilan privrednik i građanin ove općine. Tokom agresije na RBiH, od 1992-1996. godine bio pripadnik ARBiH. Oženjen je i otac dvoje djece.

Član je Stranke demokratske akcije od njenog osnivanja. Član je Izvršnog odbora SDA Pale FBIH. U mandatnom periodu 2008-2012. godina bio vijećnik Stranke demokratske akcije u Općinskom vijeću Općine Pale (FBIH), gdje se iskazao predanim radom i pokrenuo je niz inicijativa za dobrobit lokalne zajednice.

ELVEDINA PRLJAČA

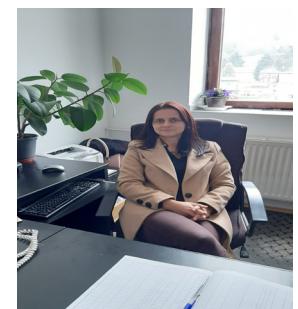
Rođena 2000. godine. Studentica druge godine Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u Sarajevu. Aktivna članica lokalnog omladinskog udruženja, a postizala je i značajne uspjehe u borilačkim vještinama. Članica je SDA od svog punoljetstva.

BH DEMOKRATI DZEBRAIL BAJRAMOVIC

BUJAK FATIMA

Rođena 15.11.1977. godine u Sarajevu. Živi u Hrenovici, općina Pale u FBIH sa svojom porodicom. Završila Srednju ekonomsku školu u Goraždu, zatim Ekonomski fakultet u Sarajevu, smjer Finansijski menadžment, gdje je stekla zvanje BACHELOR MENADŽMENTA. Zaposlena u organima uprave na mjestu namještenika. Bošnjakinja, udata i majka dvoje djece.

MOST-21 OPCINA PALE U FBIH

ALJO SPREČO

Rođen, 13.02.1961. godine u Hrenovici. Bio učesnik odbrambeno -oslobodilačkog rata na teritoriji današnje općine Pale FBIH. U tri izborna ciklusa je vijećnik pri Općinskom vijeću Pale FBIH iz reda nacionalnih manjina. Njegov dosadašnji rad je obilježen konstruktivnim djelovanjem u Općinskom vijeću. Iako je uvijek djelovao kao opozicija, interesi građana, i lokalna zajednica su mu uvijek bili na prvom mjestu. Na ovim lokalnim izborima građani su prepoznali njegov trud i rad i ponovno mu ukazali svoje povjerenje kao vijećniku pri Općinskom vijeću Pale FBIH.

NAROD I PRAVDA

FAHRUDIN MULIĆ

Rođen 16. 01 1990.godine. Osnovnu školu završio u Prači , a srednju školu u Sarajevu, zanimanje Šumarski tehničar. Certifikat profesionalnog lovočuvara stekao u Iljašu 2010. godine.

NAČELNIK OPĆINE PALE U FBIH

ALMIN ĆUTUK

Almin Ćutuk, rođen 1985. godine u Sarajevu. Osnovnu školu završio u Prači, a Srednju poljoprivrednu u Goraždu. Nakon završenog srednjeg obrazovanja, upisuje Poljoprivredni fakultet u Sarajevu, gdje dijolomira i stiče zvanje Inženjera agronomije. Član je Stranke demokratske akcije od svog punoljetstva, gdje se iskazuje kao vrijedan član Asocijacije mladih. Aktivno se bavio sportom, gdje je osvojio brojna priznanja i nagrade. Određeno vrijeme radio je u struci, gdje je stekao značajno iskustvo i iskazao se kao vrijedan i pouzdan djelatnik. Godine 2016. na lokalnim izborima, zahvaljujući velikoj podršci građana izabran je u Općinsko vijeće, i protekle četiri godine obnašao je funkciju predsjedavajućeg Općinskog vijeća Pale, gdje je stekao značajno političko iskustvo. Hrabrost, požrtvovanost, strpljenje, a nadasve poštenje i čestitost, vrline su ovog mladog i perspektivnog čovjeka, koji je ljubav prema rodnoj gradi i domovini Bosni i Hercegovini iskazao brojnim aktivnostima od javnog interesa ne razmišljajući o odlasku, kao mnogi mladi ljudi koji su se odlučili za odlazak iz ruralnih sredina.

Njegova vizija je bolja i perspektivnija općina, dostojanstven život za svakog čovjeka i veće učešće mladih u izgradnji boljeg i pravednijeg društva.

O njegovim kvalitetima najbolje govori velika većina članova SDA koji su mu iskazali povjerenje u kandidaturi za načelnika na Lokalnim izborima. Živi u Hrenovici, oženjen je i otac jednog djeteta.

BH TELEKOM DONIRAO BOLNICI U GORAŽDU

28.800 KM ZA NABAVKU HEMODIJALIZNOG APARATA

Pandemija korona virusa je stvorila veliki pritisak na zdravstveni sistem u našoj zemlji zbog čega su zdravstvene ustanove i pacijenti suočeni sa brojnim problemima.

Svjesni situacije u kojoj se nalaze naše zdravstvene ustanove, kompanija BH Telecom još jednom pokazala svoju društvenu odgovornost i Kantonalnoj bolnici Goražde uručila donaciju u iznosu od 28.800 KM za nabavku jednog hemodijaliznog aparata.

Prim.dr. Nermina Kamenica, direktorka Kantonalne bolnice Goražde zahvalila se BH Telecomu na donaciji i na saradnji koja se u prethodnom periodu potvrdila nebrojeno puta. „Osim podrške kroz donacije, ne možemo zaboraviti pomoći i podršku u procesima obnove koju BH Telecom pruža Kantonalnoj bolnici Goražde i cijelom Bosansko-podrinjskom kantonu. Obzirom da je u toku tenderska procedu-

ra za nabavku hemodijaliznog aparata, kupovinom istog u Kantonalnoj bolnici Goražde će značajno biti poboljšan i unaprijeđen rad u Dijaliznom centru čija je izgradnja u toku. Otvaranje Dijaliznog centra pri Kantonalnoj bolnici Goražde i nabavka hemodijaliznog aparata uveliko će biti od pomoći, kako pacijentima koji svakodnevno putuju za Sarajevo, tako i za cijeli Kanton“, izjavila je direktorka Kamenica.

Sedin Kahriman, generalni direktor BH Telekoma, je istakao da je kompanija BH Telecom u prvim danima pandemije korona virusa hitno reagovala i donirala milion KM kantonalnim i općim bolnicama za nabavku potrebne medicinske opreme, ali da podrška tu nije stala.

Jedna od bolnica kojoj je uručena donacija u iznosu od 200.000 KM je i Kantonalna bolnica Goražde koja je ovu donaciju iskoristila za nabavku jednog

sanitetskog vozila, deset pacijent monitora, anesteziološkog aparata, defibrilatora, hirurškog abdominalnog seta i druge potrebne opreme koja je bila neophodna za rad bolnice i adekvatnu brigu o pacijentima. Međutim, i dalje nastojimo pružiti podršku koliko možemo te se nadam da će i ova donacija i nabavka potrebnog aparata pomoći pacijentima u Bosansko-podrinjskom kantonu i olakšati njihovo liječenje”, rekao je Kahriman.

Prim. Dr Nermina Kamenica

KNJIGA "STANOVNIŠTVO ČLEBI PAZARA POLOVINOM 19. STOLJEĆA" SADA I U BIBLIOTECI GORAŽDE

Knjižni fond Narodne biblioteke Goražde bogatiji je za dvije monografske publikacije. Dva primjerka knjige "Stanovništvo Člebi Pazara polovinom 19. stoljeća" u Narodnu biblioteku Goražde predao je hadži Nazif Zimić, tako će svi oni koji su porijeklom iz opštine Novi Pazar u Republici Srbiji, a i drugi, imati priliku da dođu do ove knjige i podataka koji su njima zanimljivi.

Prije Goražda, knjiga je podijeljena i u Sarajevu i to u Nacionalnu i Gazi Husrevbegovu biblioteku, kao i u Adila Zulfikarpašića (Bošnjačku biblioteku).

Osim toga knjiga se nalazi i u Kantonalnoj biblioteci u Tuzli i u Centru za očuvanje kulturne baštine u Tuzli.

Narodna biblioteka Goražde
Knjižni fond bogatiji
za dvije monografske publikacije

EKSHUMIRANI POSMRTNI OSTACI NAJMANJE DVIJE ŽRTVE IZ PROTEKLOG RATA U NOVOM GORAŽDU

LOKALITET KOZARA

Na lokalitetu Kozara na području općine Novo Goražde su ekshumirani posmrtni ostaci najmanje dvije žrtve iz proteklog rata, saopćeno je iz Instituta za nestale osobe BiH. Nekompletni posmrtni ostaci pronađeni su na miniranom terenu, a prema informacijama Instituta za nestale osobe BiH, najvjerojatnije se radi o žrtvama bošnjačke nacionalnosti koje su 1992. godine nastradale na području Čajniča. Pronađeni posmrtni ostaci su prebačeni u Centar za obdukciju i identifikaciju u Goraždu radi kriminalističko – tehničke i sudske medicinske obrade te izuzimanja uzoraka koštane srži kako bi se uz pomoć DNK analize utvrdio identitet žrtava.

Ekshumacija je izvršena pod nadzorom Tužilaštva BiH i naredbi Suda BiH kao i učešće Instituta za nestale osobe BiH, vještaka sudske medicine kao i uposlenika BH-MAC-a te Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, a koji su prije same ekshumacije deminirali teren na kojem su posmrtni ostaci ranije uočeni.

UPUĆENA ČESTITKA ARHIVSKIM RADNICIMA POVODOM DANA ARHIVA BIH

Prije 73 godine, tačnije 12. decembra 1947. godine, donesena je "Uredba o Državnom arhivu Narodne Republike Bosne i Hercegovine" – prvi moderni zakonski propis u zemlji iz arhivske oblasti, kojim je osnovan i Državni arhiv Narodne Republike Bosne i Hercegovine (danas Arhiv Bosne i Hercegovine). Osnivanjem ove arhivske ustanove, od strane Vlade NR Bosne i Hercegovine, počinje organizovano uređenje arhivske djelatnosti u Bosni i Hercegovini. Ovaj datum se obilježava i kao Dan arhivske službe u Bosni i Hercegovini.

Povodom Dana arhiva i arhivske službe, Arhiv Bosansko-podrinjskog kantona Goražde uputio je čestitku kolegama, arhivskim radnicima u Bosni i Hercegovini.

OBJAVLJENA LISTA KORISNIKA: SUBVENCIJE VLADE FBIH U SEKTORU INDUSTRIJE ZA 391 IZVOZNU KOMPANIJU SA UKUPNO 32.429 ZAPOSLENIH

FIRMAMA S PODRUČJA BPK GORAŽDE DODIJELJENO OKO 1 MILION KM

Vlada Federacije BiH je na sjednici održanoj 3.12.2020. godine donijela pet odluka o izboru korisnika za raspodjelu 30 miliona konvertibilnih maraka direktne pomoći za izvozno orijentisane kompanije u FBiH. Odluke su donesene na osnovu Uredbe o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede u okolnostima pandemije.

Za provedbu Uredbe Federalna vlast je u ovogodišnjem Budžetu FBiH osigurala sredstva u ukupnom iznosu od 90 miliona KM.

Opći cilj ove mјere je osiguranje podrške likvidnosti najugroženijim sektorima/djelatnostima, očuvanje radnih mјesta, te osiguranje hitno potrebne podrške i održavanje konkurentnosti u izvozno orijentisanim sektorima.

U oblasti industrije subvencije Vlade FBiH u iznosu od 30 miliona KM obuhvataju pet grana industrije.

Za 131 privredno društvo sa ukupno 13.462 zaposlenih iz metalne, elektro

i automobilske industrije izdvojeno je 15.078.350 KM, dok pomoć za 69 izvoznika iz oblasti proizvodnje teksila, odjeće, kože i obuće, sa ukupno 8.645 radnika, iznosi 4.026.840 KM. Odobreno je i 5.016.260 KM za 140 izvoznih preduzeća iz drvne, papirne i grafičke industrije sa 7.231 zaposlenim, zatim 5.188.550 KM za 43 izvozna privredna društva iz hemijske i far-

ceutske, te industrije gume i plastike sa 2.615 zaposlenih, te 690.000 KM za osam izvoznika industrije građevinskog materijala i nemetala sa 476 zaposlenih.

Ugovori o dodjeli sredstava sa korisnicima bit će potpisani narednih dana.

Služba za odnose s javnošću, www.bpkg.gov.ba

GODIŠNICA POTPISIVANJA DEJTONA: DAN KAD JE BIH DOBILA MIR, ALI I OKOVE NORMALNOG RAZVOJA

14. decembra 1995. godine u Parizu je svečano potpisana Dejtonski mirovni sporazum. Bosna i Hercegovina dobila je toliko željeni mir, ali i, kako su neki kasnije rekli, luđačku košulju za daljnji ekonomski i društveni razvoj.

Konferencija je trajala od 1. do 21. novembra 1995. godine, a glavni učesnici su bili predsjednik BiH Alija Izetbegović, srpski predsjednik Slobodan Milošević, hrvatski predsjednik Franjo Tuđman te glavni američki posrednik Richard Holbrooke i general Wesley Clark. Sporazum je zvanično potpisana u Parizu 14. decembra. Sadašnja administrativna podjela Bosne i Hercegovine i sastav vlade bili su neki od rezultata dogovora. Dijelovi Dejtonskog sporazuma, odnosno njegovi aneksi postavljeni su kao osnova za uređenje BiH, uključujući i Ustav, što je i danas na snazi.

Osnovni problem Dejtona je različitost njegova tumačenja, posve oprečna kod suprotstavljenih bh. strana. Dok je za bošnjačku on bio kraj rata, druge dvije strane u njemu su vidjele način ostvarivanja ciljeva zbog kojih je i došlo do rata.

“Ovo nije pravedan mir, ali je pravedniji od nastavka rata.

U ovakvoj situaciji kao što jeste i ovakvom svijetu kakav je, bolji mir i nije mogao biti postignut”, izjavio je prije 25 godina prvi predsjednik Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine rahmetli Alija Izetbegović.

Dejtonski sporazum 25 godina kasnije i međunarodni zvaničnici navode kao manjkav, ponajviše jer pojedine vladajuće stranke iz njega izvlače sredstva za stalne blokade.

Dugogodišnji bh. novinar i diplomata Hajrudin Somun uoči ove godišnjice identificirao je tri najveće greške tog sporazuma, a to su prema njegovom mišljenju davanje imena Republika Srpska bh. entitetu, propust za povratak izbjeglica, kao i činjenica da je njegov dio Ustav BiH.

On kaže kako je fatalna greška činjenica da je prihvачeno da se u okvir sporazuma ugradi Ustav BiH koji nikada nije potpisana ili parafirana u bh. parlamentu, a u BiH on je i 25 godina poslije još uvijek na snazi.

Potpisivanje sporazuma

PODIGNUTA OPTUŽNICA ZBOG ČETNIČKIH SKUPOVA U VIŠEGRADU

Tužilaštvo BiH podiglo je optužnicu protiv pripadnika Ravnogorskog pokreta zbog izazivanja rasne, nacionalne ili vjerske mržnje i netrpeljivosti u Višegradi 2019. godine, saopšteno je u četvrtak 10. decembra iz te pravosudne institucije.

Optuženi pripadnici Ravnogorskog pokreta terete se da su na području Višegrada i okolice, u martu 2019. godine, svojim djelima, radnjama i postupcima, javno izazvali i rasprišivali nacionalnu, vjersku mržnju, razdor i netrpeljivost među konstitutivnim narodima u Bosni i Hercegovini.

Optužnica je podignuta protiv Dušana Sladojevića zvanog Krvce i Čica rođenog 1957. godine u Ključu, Slavka Aleksića zvanog Vojvoda, rođenog 1956. godine u Bileći i Riste Lečića, rođenog 1963. godine u Trebinju.

Optuženi se terete da su u martu 2019. godine sudjelovali na okupljanju na Trgu palih boraca u Višegradi, te kasnije na lokalitetu Dobrunske rijeke, poznatom kao Draževina.

Optuženi se terete da su prilikom postrojavanja pripadnika Ravnogorskog pokreta, među kojima je bilo i pripadnika iz Srbije i Crne Gore, optuženi Sladojević kao predsjednik “Ravnogorskog pokreta Republike Srpske” i optuženi Aleksić sudjelovali u vršenju postrojavanja, korištenjem vojne terminologije i uz predaju raporta.

Na tom mjestu su i iznosili govore u kojima su veličali Ravnogorski pokret, te puštali i pjevali pjesme koja u svom tekstu izražava prijetnju ili nasilje, izazvali uznemirenost i strah stanovništva na području Bosne i Hercegovine, a naročito povrat-

nika i građana Višegrada i okolnih mjesta.

Optuženi Lečić Risto tereti se da je prilikom okupljanja na trgu, započeo sa pjevanjem pjesme uz gusle, kojom se veliča četnički pokret, a koja u svom tekstu izražava prijetnju ili nasilje, izazvao uznemirenost i strah stanovništva na području Bosne i Hercegovine, a naročito povratnika i građana Višegrada i okolnih mjesta.

Optuženi se terete da su počinili krivično djelo izazivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti među konstitutivnim narodima i ostalima iz članka 145. Krivičnog zakona BiH.

Optužnica je proslijedena Sudu BiH.

Skup Ravnogorskog pokreta u Višegradi, mart 2019.

BPK GORAŽDE: OKONČAN PROJEKAT MODERNIZACIJE

DIJELA REGIONALNOG PUTOA R- 448

Ministar za privrednu Bosansko-podrinjskog kantona (BPK) Goražde Mensad Arnaut i direktor Direkcije za ceste BPK-a Memsud Dedović posjetili su lokalitet ulice Sarajevska na kojem je okončan projekat modernizacije dijela regionalnog puta R-448, prema izletištu „Rorovi“.

Za sanaciju i rekonstrukciju dijela ove putne komunikacije iz budžeta Direkcije za ceste BPK Goražde izdvojeno je 291.000 KM, a izvođač goraždanska firma „Okac“ radove je okonačala u predviđenom roku.

„Zadovoljni smo što su ispoštovane sve ugovorom preuzete obaveze koje se odnose na rekonstrukciju ove veoma značajne putne komunikacije koje se prvenstveno odnose na kvalitetu i rok izvođenja radova na dijelu

ove putne komunikacije. Ostaju da se urade neke manje korekcije, kao što je postavljanje bankina, što se nadam da će biti završeno u veoma kratkom roku“ - kazao je direktor Direkcije za ceste BPK Goražde Memsud Dedović. U planu i programu Direkcije za ceste Ministarstva za privrednu BPK Goražde za 2021. godinu, čija je izrada u toku, je nastavak aktivnosti na uređenju putne komunikacije R- 448 i R- 448 a.

„Uprkos zimskim uvjetima, pored realizacije ovog projekta u gradskom dijelu, uspjeli smo realizovati i projekat asfaltiranja dijela Regionalnog puta R-448 a Osanica – Ilovača – Prača, dionica Čemerničko Vrelo-Zorovići, u dužini od tri kilometra. U narednoj godini planiramo nastaviti radove na uređenju

odnosno asfaltiranju i popravci Regionalnog puta R- 448 i R- 448 a, dionice prema Brzači i Hrenovici – kazao je ministar za privredu BPK Goražde Mensad Arnaut.

E.G

Regionalni put R-448 - Sarajevska ulica

POČINJE REALIZACIJA PROJEKTA IZGRADNJE POMOĆNOG STADIONA SA VJEŠTAČKOM TRAVOM U GORAŽDU

Nakon što je Grad Goražde aplicirao za Projekat "Razvoj infrastrukture omladinskog nogometna/fudbala kroz širu društvenu zajednicu" prema Nogometnom/Fudbalskom savezu BiH (NFS BiH), te potpisana Ugovor, dopremljena je vještačka trava čime je započela realizacija ovog projekta.

Tim povodom, Gradski stadion i lokaciju gdje će se postaviti teren sa vještačkom travom posjetili su gradonačelnik Goražda dr.sc. Muhamed Ramović i premijerka Vlade BPK-a Aida Obuća sa saradnicima.

Radovi predviđeni ovim projektom odnose se na unapređenje infrastrukture za razvoj omladinskog nogometna/fudbala, odnosno izgradnju terena sa vještačkom travom koji će se graditi na lokaciji pomoćnog stadiona u ulici 1. maj.

U sklopu radova izvršiće se nabavka, doprema i montaža vještačke trave (zahtjev FIFA Quality Pro) za teren dimenzije 103mx67m (bruto 6901m²) sa jednim parom aluminijskih golova/vratnica (uključujući nabavku originalnih traka i ljeplila za montažu), zatim priprema podloge za polaganje vještačke trave na odobrenoj lokaciji, uključujući sistem drenaže, te nabavka kvarcnog pijeska i gumenog granulata za ispunu vještačke trave, a sve prema projektnoj dokumentaciji i uputama dobavljača vještačke trave.

Ukupna vrijednost projekta je oko 460.000,00 KM, s tim da je 260.000,00 KM obezbijedio Nogometni/Fudbalski savez BiH putem UEFA/FIFA, dok su ostatak sredstava od 200.000,00 KM obezbijedili Grad Goražde i Vlada BPK-a.

O važnosti projekta u izjavi za medije govorio je gradonačelnik Goražda dr.sc. Muhamed

Ramović – "Grad Goražde potpisao je sa Nogometnim savezom BiH ugovor po kojem imamo obaveze da ovaj projekat sufinsanisramo u iznosu od 200.000,00 KM, računajući i sredstva od Kantona. Mi smo predviđeli ove godine i sredstva u Budžetu i evo prošle sedmice dobili smo sredstva od Vlade Kantona, koja smo preusmjerili prema Nogometnom savezu, jer smo mi imali obavezu prema njima u iznosu 70.000,00 KM, na čemu se zahvaljujem i Vladi i resornom ministarstvu. Mi smo tim ugovorom imali obavezu da obezbijedimo i pripremimo teren, kada se uradi idejni projekat i izdamo potrebnu dokumentaciju. Kada je došao idejni projekat od Nogometnog saveza mi smo odmah izdali urbanističku saglasnost.

Sada očekujemo glavni projekat na osnovu kojeg ćemo izdati građevinsku dozvolu i tek tada možemo raspisati javni poziv za odabir najpovoljnijeg ponuđača vezano za podlogu, jer ne možemo je raditi bez glavnog projekta da se ne bi desile neke neugodnosti u tom dijelu.

Planiramo ovdje i da se urade reflektori, kao i vodovodne cijevi za prskanje terena. Ovo je vrlo važan projekat u vrijednosti 460.000,00 KM i draga nam je da je trava već stigla, ona je već spremna samo da mi pripremimo teren."

Obzirom da je i Vlada BPK-a sufinsanisala Projekat ovoj posjeti prisustvovala je i premijerka BPK-a Aida Obuća sa ministrom za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Armanom Bešlijom koja je ovom prilikom naglasila – "Mi smo veoma zadovoljni zbog toga što smo u potpunosti ispunili očekivanja koja su bila stavljeni pred Vladu

Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i resorno ministarstvo kada smo obećali da ćemo više ulagati u infrastrukturne projekte, znači jačanje sportske infrastrukture. S tim u vezi smo u potpunosti podržali zahtjev Gradske uprave koja se nama obratila da se iz Budžeta BPK-a Goražde sufinsanira projekat izgradnje pomoćnog stadiona i postavljanje vještačke trave u iznosu od 70.000,00 KM. Mi smo taj projekat podržali i u Budžet Grada Goražda uplatili smo svih 70.000,00 KM, što se u biti očekivalo od Vlade BPK-a. Očekujemo da se ovaj projekat počne realizirati, da svi oni akteri koji su se obavezali da će određene aktivnosti sprovesti da to sprovedu kako bismo mi u konačnici dobili jedan reprezentativan pomoćni stadion koji bi prije svega bio u funkciji i koristio svim građanima našeg Kantona, pogotovo omladinskim selekcijama kako bi oni mogli kvalitetnije trenirati, a kada imate bolje uslove za treninge, onda se i mogu očekivati bolji rezultati.

Stav Vlade i Skupštine BPK-a u konačnici jeste da se i u narednom periodu što više ulaže u infrastrukturne projekte, u poboljšanje uslova treniranja kako bismo imali bolji kvalitet i rezultate. Ovdje smo danas kako bismo vidjeli u kojoj fazi je ovaj projekat da bismo otklonili određene nejasnoće."

GRADSKI STADION

MRK GORAŽDE POLUSEZONU ZAVRŠIO NA DRUGOM MJESTU

U Muškom rukometnom klubu (MRK) Goražde zadovoljni su drugom pozicijom na tabeli, na kraju jesenjeg dijela prvenstva Prve lige Federacije BiH.

Navode da je remi sa ekipom Međugorja označio kraj prilično duge polusezone uz podsjećanje da su još u avgustu igrali utakmice baraža za ulazak u Premjer ligu BiH.

„Ekipa je podmlađena i čine je momci od 16, 17, 18 godina koji su uz nas nekoliko starijih iznijeli čitavu polusezonu. Bilo je nekih utakmica gdje smo možda trebali i pobijediti, ali to je danak neiskustva.“

Ipak, možemo biti zadovoljni drugim mjestom, iza sarajevske Bosne koja je trenutno najjača i u kojoj igra i nekoliko reprezentativaca“ – kaže član MRK Goražde Tarik Žiga.

Istiće da se od podmlatka tek za nekoliko sezona mogu očekivati igre na visokom nivou, zbog čega povratak u Premjer ligu BiH nije primarni cilj još neko vrijeme, iako se od goraždanskog rukometa to očekuje.

„Najveći ciljevi se očekuju od MRK Goražde jer je, obzirom na tradiciju, to neka realnost. Trenutna situacija je takva i tim čine isključivo domaći momci koji tek stasaju, dobro rade.“

Uz dobar rad sa trenerom Admirom Sijerčićem, narednu godinu ili dvije može da se postigne da budemo stabilan premjerligaš“ – ocjenjuje Žiga.

Pripreme za drugu polusezonu koja starta 27. februara, MRK Goražde počinje sredinom januara i, kako ističu u klubu, nastojat će ih odraditi što bolje kako bi uspješnije odigrali drugi dio prvenstva.

U klubu naglašavaju da je glavni cilj afirmacija mladih nada goraždanskog rukometa, čije vrijeme tek dolazi.

„Akcenat je na poboljšanju uslova u klubu kako bi se gradu vratio njegov najveći brend, jači i bolji, a sve sa našom djecom. Opredijelili smo se za afirmaciju mladih igrača u kojima vidimo svijetu budućnost goraždanskog rukometa.“

POTPISAN OKVIRNI SPORAZUM O IZVOĐENJU RADOVA NA REGIONALNOM ODRŽAVANJU PUTNOG PRAVCA R 448 POKOZARA-GORAŽDE-HRENOVICA I REGIONALNOG PUTNOG PRAVCA R 448A OSANICA-ILOVAČA-PRAČA

Okvirni sporazum o izvođenju radova na redovnom održavanju Regionalnog putnog pravca R 448 Pokozara-Goražde-Hrenovica i Regionalnog putnog pravca R 448a Osanica-Ilovača-Prača sa privrednim društvom „Okac“ d.o.o. Goražde potpisala je premjerka Bosansko-podrinjskog

kantona Goražde Aida Obuća.

Potpisivanju sporazuma prisustvovao je i ministar za privredu BPK Goražde Mensad Arnaut te direktor Direkcije za ceste Memsud Dedović.

Okvirni sporazum potписан je na period od dvije godine, a ukupna

vrijednost izvedenih radova za svaku godinu može se kretati najviše do visine finansijskih sredstava predviđenih Budžetom te Planom i programom redovnog održavanja za pomenute putne pravce.

Također, u skladu sa Sporazumom, naručilac i izvođač radova za svaku godinu će zaključivati poseban ugovor o ustupanju radova redovnog održavanja, kojim će se detaljnije urediti prava i obaveze ugovorenih strana kao što je ukupna cijena, rokovi izvršenja te garancija na izvršene radove.

Služba za odnose s javnošću, www.bpkg.gov.ba

UDRUŽENJE MLADIH VIR POD POKROVITELJSTVOM BH TELECOMA ORGANIZIRALO JE PREDAVANJE O TEMI “MLADI, ZDRAVSTVO, COVID-19”

Udruženje mladih "Vijeće za inicijativu i razvoj" VIR pod pokroviteljstvom BH Telecona je organizovalo predavanje o temi "Mladi, zdravstvo, covid-19", što je i bio zadatak mlade doktorice Aldijane Halilović- Kunicvac da se mladima skrene pažnja na poštivanje zakonskih mjera i upoznaju sa problemima i uzrocima širenja pandemije.

Također, Udruženje mladih "VIR" slavi 10 godina postojanja, te su se prezentovale do sadašnje aktivnosti i projekti koje je ova organizacija realizovala.

Zahvaljujemo se i gostima koji su posjetili predavanje, ministru za obrazovanje, mlađe, nauku, kulturu i sport BPK Goražde, gosp. Armanu Bešliji i aktualnom poslaniku u Skupštini BPK Goražde gosp. Mirsadu Žugi.

SA JAVNE TRIBINE

USPJEŠNO REALIZOVANA EDUKACIJA “ONLINE NASTAVA UZ MS 365”

Ministarstvo za obrazovanje, mlađe, nauku, kulturu i sporti pedagoški zavod Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, uz podršku Njemačkog društva za međunarodnu saradnju GIZ

Ministarstvo za obrazovanje, mlađe, nauku, kulturu i sport i Pedagoški zavod Bosansko-podrinjskog kantona Goražde uz podršku Njemačkog društva za međunarodnu saradnju GIZ, koji je sufinansiran od strane Ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Savezne republike Njemačke (BMZ) i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) realizovali su edukaciju

“Online nastava uz MS 365” s ciljem stvaranja preduslova za online nastavu i unaprjeđenja digitalnih kompetencija nastavnog osoblja u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde.

Edukacijom su bili obuhvaćeni nastavnici/nastavnice razredne nastave, nastavnici /nastavnice predmetne nastave, srednjoškolski profesori/profesorice općeobrazovnih i stručnoteorijskih predmeta, kao i profesori/profesorice praktične nastave.

Edukaciju su unutar dva ciklusa, u periodu od 28.08. do 2.10.2020. godine uspješno završile 272 osobe.

Služba za odnose s javnošću, www.bpkg.gov.ba

Ministar Arman Bešlija uručio diplome

POSJETILI SMO COVID ODJEL BOLNICE U GORAŽDU: ODGOVORILI IZAZOVIMA, ALI NEDOSTAJE STRUČNJAVA

Na covid odjeljenju Kantonale bolnice u Goraždu trenutno je smješteno 10 pacijenta, četvero je na respiratornoj potpori, dok su ostali uglavnom dobrog zdravstvenog stanja i već se nazire njihov oporavak.

Pacijente koji imaju težu kliničku sliku iz Goražda i dalje šalju na Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, jer je jedan od gorućih problema Kantonale bolnice Goražde nedostatak stručnog kadra. Nedostaju infektolog, pulmolog, a odnedavno je i jedini goraždanski anestezilog pozitivan na koronavirus.

“Teži pacijenti se i dalje transportuju za Sarajevo, nema infektologa ni pulmologa pa smo u saradnji s Eurofarmom osigurali 24-satnu superviziju i ljekari su u stalnom kontaktu s infektologom i pulmologom koji koriguju i terapije i upućuju naše ljekare kako treba da rade. Zaista smo u teškoj situaciji, jedini anestezilog nam je covid pozitivan, nigdje s nivoa Federacije ne možemo osigurati njenu zamjenu”, kaže prim. dr. Nermina Kamenica, direktorka Kantonale bolnice u Goraždu.

U bolnici su bili prinuđeni napraviti određene kadrovske preraspodjele, a prostor za smještaj covid pacijenata napravljen je preuređenjem jednog krila bolnice.

Dovoljno prostora, ali nema ljekara

“Covid odjel napravljen je od pet specijalističkih ambulanti i pedijatrijskog odjela koji je izmjешten u dio gdje je nekada bio. Mi nismo imali infektivni odjel niti ga imamo. Nadljudskim naporima smo ovo sve omogućili kako bi pacijenti mogli biti hospitalizirani i zbrinuti na vrijeme. Angažovano je šest ljekara, od toga su četiri ljekara prekinula specijalizantski staž da bi pomogli u covid odjelu. Preraspodjelom sa drugih odjeljenja smo omogu-

ćili medicinski kadar, sve smo uradili po propisima i na tome nam mogu pozavidjeti drugi centri. Kapacitet odjela je 23 pacijenta, a ukoliko bi bio popunjen, onda ostaje i izolatorij u dačkom domu koji je kapaciteta za smještaj 17 pacijenata i on će uskoro biti u funkciji”, kaže dr. Kamenica.

S druge strane i bolnička lista lijekova omogućava neophodne terapije, a pacijenti, prema riječima dr. Kamenice, sami osiguravaju vitamine i druge suplemente u liječenju. Ima dovoljno zaštitne opreme i rukavica, čime su bolnicu snabdjeli iz Ministarstva zdravstva dok je kantonalna vlada osigurala i nove količine peleta za grijanje.

Kamenica naglašava važnost planiranja dobre strategije zdravstva i pravovremenog slanja mladih ljekara na specijalizaciju. Do tada, medicinsko osoblje je spremno za sve izazove.

“Jeste naporno, ali pomažemo koliko je u našoj moći, od hranjenja pacijenata do higijene i davanja same terapije. Većina pacijenata koristi kisik i osim toga imaju i druge dijagnoze. Naš zadatak je da im pomognemo. Dosta je bolje kad se osvrnemo na prvi val korone, sada jeste napornije, ima više pacijenata, ali bolja je organizacija i imamo više iskustva”, kaže Adela Mirvić, medicinska sestra.

Zadovoljni pacijenti

Pacijenti na covid odjelu imaju sve riječi hvale za ljekare i medicinsko osoblje.

“Osmi dan sam ovdje, dobro se osjećam, pomogla mi je ova ekipa, izvukli su me iz mrtvih”, kaže Munib Kazagić.

Dodaje kako je važna gesta ljekara i osoblja koje se toplo obrati pacijentima. Upravo je to motivisalo učenike i nastavnike osnovne škole u Ilovači da obraduju uposlenike i pacijente covid odjela. Prikupili su sredstva, nabavili posteljine i jastuke te voće za pacijente.

“Mene je na ovu akciju potakla književnica iz Konjica, to je moj rodni grad. Ona je inače podigla svijest ljudi kako trebaju pomoći i bolnici i pacijentima, jer nekako se čini da se mnogo brže oporavljaju kad znaju da dijelimo brigu o njima. Svjesni smo da naše medicinsko osoblje ulaže mnogo truda i da se bore. Na ovaj način to je naša zajednička borba, hvala im mnogo”, kaže Elvedina.

E.A.

ORDINACIJA U TOP 100 CENTRALNE I ISTOČNE EVROPE

Stomatološka ordinacija se dugi niz godina, potrodično bavi pružanjem stomatoloških usluga u skladu sa savremenim trendovima u stomatologiji. Potrodična tradicija datira još od davne 1967. godine od višeg zubara Hajrudina Medoševića koji je privatnu stomatološku praksu započeo u Rijeci, Hrvatska.

Njegovim stopama krenula je njegova sestrična prim. dr Nermina Kamenica, specijalista oralne hirurgije koja stomatološku praksu obavlja više od 30 godina. Bogatu tradiciju koja traje više od 50 godina nastavlja i njen sin dr. Amil Kamenica, koji je trenutno na završnoj godini specijalizacije iz oralne hirurgije, a za "Glas Goražda" je kazao o tome da se trudom i radom može postići mnogo, te o uslugama na kojima im mogu pozavidijeti i mnoge evropske stomatološke ordinacije i planovima koji im predstoje u narednom periodu.

Ordinacija dr Kamenica

Koju vrstu usluga pružate Vašim pacijentima?

Našim pacijentima kontinuiranim edukacijama i konstantnim ulaganjem u znanje omogućili smo pružanje svih savremenih stomatoloških usluga. Kada to kažemo mislimo na zadnje trendove procedura, materijala i opreme koje se rade u svijetu. Estetskom stomatologijom sa bijelim kompozitnim plombama i laserskim izbjeljivanjem zuba možemo osmijeh dovesti do savršenstva, a među prvim ordinacijama u regiji smo potpuno izbacili upotrebu crnih amalgamskim plombi.

Naše hirurške procedure krenuvši od kompleksnih hirurških operacija, parodontoloških operacija i zbrinjavanja bolesti zubnog mesa do ugradnje zubnih implantata radimo sa minimalno-inzivnom tehnikom, sa minimalnom traumom i postoperativnim bolom.

Naprednom mašinskom endodoncijom sa najsvremenijim i najboljim aparatima sa milimetarskom preciznošću nastojimo po svaku cijenu sačuvati svaki mogući Zub od extrakcije - vađenja zuba. Zube koji nedostaju nadomještamo ugradnjom implantata ili protetiskim nadomještanjem zubnim krunicama naprednom digitalnom tehnologijom izrade u laboratoriji. Našim pacijentima smo omogućili da na jednom mjestu u našoj ordinaciji mogu dobiti potpunu stomatološku uslugu iz svih grana stomatologije.

Ponosni smo i na opremu u našoj ordinaciji, našim pacijentima smo omogućili opremu renomiranih stomatoloških marki prve klase, od stomatoloških stolica, opreme sa kojom se radi kao i najsavremenije dijagnostičke opreme za snimanje zuba. Sve to smo ukomponovali u

ugodnom, opuštajućem ambijentu i dizajnu ordinacije za koji smo dobili mnoge pozitivne reakcije kako od pacijenata, tako i naših kolega stomatologa, kao i profesionalnih dizajnera enterijera na što smo posebno ponosni.

Dijagnostika koju imamo za snimanje zuba omogućava nam savršeno planiranje, rad i praćenje dentalnog statusa svih pacijenata.

Najveću pažnju pridajemo i sterilizaciji i čistoci i svi naši instrumenti dolaze posebno zapakovani i sterilisani u vrećicama za svakog pacijenta. Naše hirurško znanje omogućava nam rad u potpuno sterilnim uslovima, a sterilizacija se vrši po visokim njemačkim standardima renomirane firme Melag.

Koliko nam je poznato korisnici Vaših usluga su i pacijenti iz regije?

Našim trudom i radom dugi niz godina stasali smo u jednu od prepoznatljivih ordinacija u Bosni i Hercegovini.

Naš predan rad, tradicija i garancija na naš rad koju pružamo pacijentima motiviše nas da budemo iz dana u dan još bolji i napredniji što su pozitivno prepoznali ljudi u našem gradu i široj našoj regiji. Možemo se pohvaliti da su naši pacijenti kako Goraždani, tako i pacijenti iz skoro cijele istočne Bosne kao i Sarajeva i naše dijaspore.

A da se i iz malog grada kao što je naše Goražde može puno napraviti i na većoj razini i istaći kao lider u svom poslu govori nagrada koju smo dobili od "Global Clinic Rating", međunarodno priznate agencije za rangiranje medicinskih ustanova. Od njih smo dobili priznanje da smo u TOP 100 ordinacija centralne i istočne Evrope što je pored samog zado-

voljstva naših pacijenata, veliko priznanje za naš rad.

Šta je to, što u Vašoj praksi treba uraditi u budućem periodu, koji su Vam prioriteti?

Prioriteti u našoj ordinaciji su uvijek bili naši pacijenti i mislimo da se samo konstantnim ulaganjem prvenstveno u znanje, najbolje materijale i opremu može pružiti ono najbolje našim pacijentima, a to nam je prioritet.

U planu za budućnost zbog potražnje naših kolega voljeli bismo da napravimo stomatološki edukacioni centar gdje će se kolege stomatolozi moći educirati i dobiti hands-on edukacije koje sami prakticiramo u našoj ordinaciji.

Također, voljeli bismo da razvijemo i dentalni turizam koji je jako popularan u susjednim zemljama gdje će pacijenti iz stranih zemalja dolaziti kod nas u Goražde i u nekom kratkom roku moći dobiti sve stomatološke usluge po znatno jeftinijim bosanskim cijenama, a u međuvremenu biti u našem gradu, uživati u našoj prirodi i svemu onome što im naš grad i okolina nudi.

Ovo sve je ujedno i jako dobra promocija za naš grad kao i način da puno više ljudi uključimo i donešemo prosperitet gradu, koliko je to u našoj moći.

Sudba Turčalo

INFO PULT UDRUŽENJE SEKA: “ PRAVEDAN TRETMAN ŽENE ŽRTVE NASILJA U SISTEMU - PRAVO POTREBA”

U okviru kampanje “16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama”, “Udruženje žena “Seka” Goražde, u suradnji sa Centrom za ženska prava Zenica, organizirala je informativni pult u sklopu kampanje”Pravedni tretman žrtve nasilja u sistemu zaštite – Pravo i potreba”.

Na informativno-edukativnom pultu u ulici Zaima Imamovića građanima Goražda dijelili su promotivni materijal, kako bi ih upoznali sa ovom inicijativom čiji je cilj uvođenje Instituta „Osoba od povjerenja“.

„Mi danas na ovaj način informiramo javnost o samoj inicijativi, ali šrimo i poruku nenasilja. Uvođenje Instituta „Osoba od povjerenja“ u sistem zaštite od nasilja u porodici znači da će se žrtvama nasilja, najčešće ženama, obezbijediti prilagođen, laks i brži pristup institucijama i pravima. S druge strane, za institucije sistema, centre za socijalni rad, policiju, tužilaštva, sudove i druge subjekte to će značiti prevazilaženje problema u radu koji su uzrokovani neinformisanošću žrtava“ – pojasnila je koordinatorica projekta u UŽ „Seka“ Emina Delahmet.

Naglasila je da se ova inicijativa provodi u gradovima širom BiH.

„Inicijativa je dobila i podršku od Ministarstva pravde FBiH i još se samo čeka da se zvanično uvede u Zakon o zaštiti od nasilja u porodici FBiH. Uvođenjem Instituta „Osoba od povjerenja“ u Zakon, žrtva bi imala pravo da uz sebe ima osobu koja će joj dati snagu da prijavi krivično djelo i da joj bude

podrška prilikom komuniciranja sa institucijama te da osnaži žrtvu“ – kazala je Delahmet.

Centar ženskih prava Zenica je 13. oktobra ove godine Ministarstvu pravde FBiH predao inicijativu sa prijedlogom teksta za izmjenu i dopunu Zakona o zaštiti od nasilja u porodici FBiH, uvođenjem Instituta „Osoba od povjerenja“. Inicijativa je rezultat dvogodišnjeg predanog istraživačkog i konsultativnog rada članica Centra i ekspertne radne grupe. Promocija inicijative u Goraždu organizirana je u okviru globalne kampanje “16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja”.

S.Turčalo

Sa Info pulta

PREKINUTI ŠUTNJU O NASILJU U PORODICI, TO NIJE PRIVATNI NEGO JAVNI PROBLEM!

Centar za socijalni rad Bosansko-podrinjskog kantona (BPK) i Udruženje žena ”Seka” u Goraždu su organizirali uličnu akciju kako bi ukazali na potrebu svakodnevne borbe protiv nasilja u porodici. Putem info pulta građanima su dijelili promotivne letke ”Isključimo nasilje zajedno”, dok je deset mladih volonterki organizacije World Vision na platou spomenika ubijenoj djeci Goražda izvelo performans kako bi ukazale na potrebu još snažnije borbe protiv nasilja. Akcija je rezultat aktivnosti Koordinacionog tijela za zaštitu, prevenciju i sprečavanje nasilja na području BPK Goražde, finansijski je podržan od Gender centra FBiH, a upriličen je u okviru globalne kampanje ”16 dana aktivizma protiv rodno-zasnovanog nasilja”.

– Uz podjelu letaka željeli smo građane informisati kome se može obratiti žrtva, ko treba da se pobrine za nju i koja prava ona ima. Žrtva koja se obrati u instituciju ili organizaciju za pomoć treba da se sretne sa profesionalcem koji će razum-

jeti, uvažavati i pružiti zaštitu – kazala je predsjednica UŽ ”Seka” Esma Drkenda. Direktorica Centra za socijalni rad BPK Goražde Sanela Zec naglasila je da je cilj i na ovaj način informisati javnost i uticati na svakog pojedinca kako bi se razvijalo društvo koje će imati nultu stopu tolerancije na nasilje.

– Nasilje u porodici predstavlja najčešći oblik kršenja osnovnih ljudskih prava koji se dešava kako u svim zemljama svijeta tako i u BiH. Kompleksnost problema izražena je činjenicom da je ciklus nasilja teško prekinuti. Da bi žrtva nasilja odlučila prekinuti krug nasilja i napustiti nasilnika potrebna joj je puna podrška društva i određena garancija da će dobiti podršku i pomoći – istakala je Zec.

Navela je da je u ovoj godini na području tog kantona poduzeto niz aktivnosti u cilju prevencije nasilja u porodici kao rezultat predanog rada Koordinacionog tijela za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u po-

rodici u BPK Goražde i realizacije Programa mjera za zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici koji je usvojila Vlada BPK-a Goražde. Ocijenila je da ukidanjem rodne diskriminacije društvo može uticati na smanjenje, odnosno odsustvo pojave nasilja u porodici i nasilja prema ženama.

– I na ovaj način cilj je prekinuti šutnju o nasilju, jer to nije privatni već javni problem i direktno se odražava na društvo, a buđenjem svijesti o težini ovog problema preveniramo nasilje – kazala je direktorica Centra za socijalni rad BPK Goražde.

Na platou spomenika ubijenoj djeci Goražda

KANTONALNI ODBOR
SDP BPK GORAŽDE

*Zelimo Vam dobro zdravje i
uspjeh u 2021.godini i
najljepše želje povodom
božićnih praznika*

*Povodom novogodišnjih i
božićnih praznika iskrene
čestitke vam upućuju
KANTONALNI I OPĆINSKI
ODBOR SDA GORAŽDE*

*Najljepše želje povodom
nastupajućih praznika,
Nove godine i Božića
NBL GORAŽDE*

*Najiskrenije čestitke povodom novogodišnjih
i božićnih praznika*

*Iskrene čestitke za novogodišnje
i božićne blagdane
: JU Centar za kulturu Goražde*

*U povodu novogodišnjih i božićnih praznika upućujemo vam
najiskrenije čestitke*

*Najljepše želje u povodu nastupajućih praznika,
Nove godine i Božića žele Bosanskohercegovački
demokrati-Džebrajl Bajramović*

Želimo vam dobro zdravlje i uspjeh u 2021.godini i najljepše želje povodom božićnih praznika

TZS OIL GORAŽDE

Našim poslovnim partnerima i svim građanima upućujemo iskrene čestitke u povodu novogodišnjih i božićnih praznika

Poštovanim građanima i građankama želimo sreću i uspjeh u 2021.godini, te sretne božićne praznike

Želimo vam dobro zdravlje i uspjeh u 2021.godini i najljepše želje povodom božićnih praznika

Želimo vam dobro zdravlje i uspjeh u 2021.godini i najljepše želje povodom božićnih praznika
d.o.o Minela buregdžinica Goražde

Povodom novogodišnjih i božićnih blagdana upućujemo najiskrenije čestitke

RADIO TELEVIZIJA
BOSANSKO-PODRINSKOG KANTONA

Najiskrenije čestitke u povodu novogodišnjih i božićnih praznika

Iskrene čestitke za novogodišnje i božićne blagdane

ŠTA SU GRAĐANI GORAŽDA KAZALI O 2020. GODINI, PO ČEMU ĆE JE PAMTITI I ŠTA OČEKUJU OD 2021. GODINE?

AIDA CRNČALO

2020. godina će ostati upamćena kao izuzetno teška zbog proglašenja pandemije koja je već od aprila mjeseca, kada je nastupio prvi val u BiH, odnijela prve žrtve. Mi u Općini Pale smo uložili sve snage i resurse na prevazilaženje ovog stanja, ublažavanje posljedica, kroz razne vidove podrške svim socijalno ugroženim kategorijama stanovništva. Od 2021. godine očekujemo prevashodno poboljšanje stanja po pitanju ove pandemije, poboljšanje ekonomskog stanja države BiH, pa i lokalne zajednice, te i da konačno izađemo iz ere online komunikacije.

NEDIM KUNOVAC

Ova odlazeća 2020. godina se može pamtitи по многим lijepim i tužnim stvarima. U suštini je uspješna i produktivna. Supruga i ja provodimo lijepe trenutke sa našom kćerkicom, praktično ponovo odrastamo s njom. Također, konačno smo uselili u naš stan. Postoje još neke stvari da se porade na poslovnom planu, a to se nadam u skorije vrijeme.

Nažalost, pandemija covid-19 nam je svima nanijela nesagledive posljedice, ovom zarazom mnogo dobrih ljudi nas je napustilo. Nadamo se da će se Grad Goražde u 2021. godini oporaviti, riješiti određene probleme i krenuti uzlaznim pravcem, a najbitnije je da nas zdravlje dobro služi. Želim čestitati i zaželjeti našim sugrađanima uspješnu i sretnu Novu 2021.godinu!

NIZAMA DŽEMIDŽIĆ

2020. godinu ћu zasigurno pamtitи po многim događajima, uglavnom tužnog karaktera. U istoj sam se susrela kako u privatnom životu sa turbulentnim dešavanjima, tako i u poslovnom. Prije svega, čitava godina je dala jedan poseban pogled na zdravstveni sistem našeg podneblja. Ono što je pozitivno u čitavoj ovoj situaciji, jeste da je bolest koja se pojavila dovela na neki način do "povlačenja ručne" u svakom pogledu, pa su porodice dobro neophodno vrijeme za sebe i svoj napredak. Evidentan je i povratak na selo, što me iskreno raduje, jer je priroda lijek za svaku bolest i u istoj sam možda uživala više nego ikada u ovoj godini.

U 2021. godini, očekujem da ћemo imati manje iskušenja nego u ovoj i da ћemo iz ove izvući svako za sebe ono što nam je prije svega koristilo, te u zdravlju i uspjehu dočekati ljeto i neke bolje i toplije dane uz najbliže svoje.

SUVAD DELJO

Tekuća godina donijela je meni, kao i svim ljudima, mnoge izazove. Sigurno ћu je pamtitи po opakoj pandemiji COVID-19, koja je zahvatila cijeli svijet i uzrokovala mnoge negativne promjene. Nažalost i dalje traje.

Međutim, to nije razlog da zanemarim sve lijepe trenutke sa svojom porodicom i prijateljima, koji su mi veoma značajni. Ne moramo čekati Novu godinu da nam se desi nešto dobro, jer svaki dan je prilika da zajedno sa drugima unapređujemo sebe i svijet u kojem živimo.

Nadam se da ћemo u predstojećoj 2021. godini biti bolji, sretniji i bliži jedni drugima.

IRMA BAVČIĆ

Što se tiče 2020. godine, možemo reći sve osim da je bila „normalna“ godina. Pandemija Covid-19 imala je veliki uticaj na sve sfere društva. Većina građana Bosne i Hercegovine teško se prilagodila promjenama koje su zadesile cijeli svijet u 2020. godini. Mi smo društvo koje jako voli druženja, tako da su mnogima teško pale sve te mjere zabrane, fizičke distance i sl.

Iskreno se nadam da ipak ova pandemija i sve što ona nosi sa sobom neće imati velike posljedice na mentalno zdravlje naših građana kada se sve ovo završi sa Covidom-19, a nekad mora da se završi.

Za 2021. godinu moja očekivanja nisu baš velika, ali se svakako nadam da će biti bolja od 2020. godine.

MELIKA RAŠIDOVIC

Početak 2020. godine je počeo sa velikim očekivanjima s obzirom da smo to svi nekako željeli, naravno i ja osobno. Kao učiteljica u Osnovnoj školi „Ustikolina“ u Ustikolini od početka drugog polugodišta pripremala sam kako puno aktivnosti sa učenicima u vidu takmičenja, priedbi, Dana škole itd., bila sam svjesna da čemo jako biti zaposleni i sa malo slobodnog vremena.

Onda se desilo to što smo negdje naslućivali, slušajući informacije putem medija, ali da čemo se odvojiti i da će škola ostati pusta, to nikad ne bismo pomislili. Desilo se i to. Ušli smo u svijet interneta, u onoj količini u kojoj nismo željeli. To je trajalo sve do kraja školske godine. Osobno, kao i ostali nastavnici bila sam kako premorena i dostupna 24h svakom učeniku. Veoma sam ponosna što smo u kratkom vremenu naučili kako puno stvari, za koje sam mislila da nam

u skorije vrijeme neće trebati. Sa aspekta nastavnice u zrelijim godinama, mogu reći da mi se bilo jako teško privići na informacione tehnologije u toj mjeri u kojoj su tražili od nas.

Iako mi je taj način rada teško pao i pandemija u kojoj smo se našli, kao u neobranom grožđu, desilo se jako puno pozitivnih događaja u mom okruženju i doživljaja u mom privatnom životu.

Počela sam svoj život gledati drugačijim očima i počela sam uživati u svakom danu kao da je posljednji. Cijeli svijet se našao u haosu, i dosta mojih prijatelja kao i poznanika su bili zaraženi COVID-om 19, a neki od njih su i izgubili bitku.

U svom ovom ludilu, porodica je bila moja oaza mira, izvor snage i pozitivne energije. Kako se primiče kraj ove godine, koja je za mnoge bila jedna od najtežih poslijeratnih godina, želim svim ljudima kao i sebi, da naredna 2021.

godina bude puno bolja od ove koja je odveć pri kraju, da naredna godina bude početak novog i boljeg života za sve nas i također da u novoj godini više čuvamo svoje zdravlje, okolinu u kojoj živimo, pokazujemo više ljubavi prema ljudima i životinjama u našem okruženju. Također očekujem da naše vlasti više rade u interesu naroda, a taj isti narod da više radi u svoju korist i korist svoje države Bosne i Hercegovine. Građanima Grada Goražda, kantona, cijele Bosne i Hercegovine želim sretnu i uspješnu Novu 2021. godinu.

GORAŽDANSKI PLANINARI NA FERRATI "SOKOLOV PUT" NA ROMANIJI

Goraždanski planinari Džanan Obuća i Samir Hodžić isprobali su čari ferrate "Sokolov put", novog turističkog sadržaja na romanijskim Crvenim stijenama. Dvojica rekreativaca i ljubitelja prirode ispričali su kako ferata podiže adrenalin pa to i drugima preporučuju, ali uz adekvatnu opremu.

"Rekreativno se bavim planinarenjem, a kako je nastala cijela ova situacija sa koronavirusom, to nas je natjerala da bježimo od zatvorenog prostora i vrijeme više provodimo na otvorenom. Za feratu Sokolov put smo saznali prije nekoliko mjeseci. Meni je to prvo iskustvo sa ferratom, ali srećom moj prijatelj Samir mi je mnogo pomogao. Veoma je dobro kada sa sobom imate nekoga ko vam može dati dodatne upute i svima bih preporučio da ne idu sami, a bez adekvatne opreme ni slučajno", ističe Džanan Obuća.

Via ferrata "Sokolov put" veoma je zahtjevna, ali i atraktivna sa dva viseća mosta.

"To je penjački put najčešće verikalnim stijenama koji je osiguran čeličnom sajalom i određenim nogostupima ili stepenicama za lakše savladavanje uspona uz stijene. Uglavnom vam je za penjanje ferratama uvijek potreban penjački set", dodaje iskusni planinar Samir Hodžić. On je već obišao brojne ferrate u inozemstvu.

"Neke od ferrata su bile u Sloveniji, Italiji, a jedna od najzahtjevnijih na Balkanu

ferata "Srce Veleža". Svaka ferrata od vas traži da ste fizički dobro pripremljeni. Sigurno će u budućnosti biti posjećena, jer popularnost ferrata u Evropi brzo raste", kaže Hodžić.

Da je bilo više sluha lokalnih vlasti slični sadržaji mogli su biti organizovani i na području BPK Goražde čime bi se otvorile i brojne turističke mogućnosti, poručuju planinari.

"Mladima ostaje da tragaju za rekreacijom ove vrste. Nije kasno ni sada nešto napraviti, na primjer na Kleku je planinarski klub u saradnji sa prijateljima iz Poljske već nešto i poduzeo, postavljen

su alpinističke staze, to jeste malo ekstremniji vid penjanja, ali Klek možda ima i bolji potencijal za neku ferratu u budućnosti nego što su to Crvene stijene, mislim da bi to bilo veoma atraktivno i popularno za promociju turizma", smatra Obuća.

Ferrata "Sokolov put" je tek dio sadržaja projekta "Uživaj u Sarajevsko-romanijskoj regiji" na lokalitetu Romanije gdje je planirano potpuno uređenje pješačkih i planinarskih staza koje će u dužini od 45 kilometara povezati lokacije Crvene stijene, pećinu Starine Novaka i Planinarski dom "Stajna".

E.A.

Dženan Obuća i Samir Hodžić

DRUŠTVO ZA BORBU PROTIV ŠEĆERNE BOLESTI

Ovaj tekst sam napisao povodom Svjetskog dana šećerne bolesti 14. novembra, kada je rođen Frederik Banting, izumitelj inzulina.

Šećerna bolest (Diabetes mellitus) uz bolesti srca i krvnih sudova (kardiovaskularne bolesti) zauzima jedno od vodećih mesta u broju oboljelih i uzročima smrtnosti. Pojava i rasprostranjenost šećerne bolesti u cijelom razvijenom svijetu poprima epidemiske razmjere. Zbog toga je Svjetska zdravstvena organizacija šećernu bolest uvrstila kao jednu od prioritetnih zadataka kojim se moraju pozabaviti zdravstvena služba, bolesnici (dijabetičari) i njihove porodice, nastavnici i cijela društvena zajednica.

Nakon što sam 1984. godine završio postdiplomski studij-subspecijalizaciju iz kardiologije na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, formirao sam Dispanzer za hronična, nezaražna oboljenja i Savjetovalište za dijabetičare. Ujedno sam formirao i Društvo za borbu protiv šećerne bolesti, bio njegov prvi predsjednik, član republičkog Predsjedništva Saveza društava za borbu protiv šećerne bolesti, član stručne komisije za dijabetes i kardiološke sekcije BiH. Stručni tim sačinjavali su: prim.dr Dragomir Bilić, internista i kardiolog, dr Ekrem Zorlak, internista, dr Emir Kuljuh neuropsihijatar i medicinske sestre Ljeposava Šijaković i Maida Zilić. Potpredsjednik društva bio je Jurjević Anton-Tona poznat kao dugogodišnji sportski aktivista u rukometnom klubu.

Svim registrovanim dijabetičarima otvoreni su bolesnički kartoni i uručene knjižice dijabetičara s kojim su mogli kontrolisati laboratorijske nalaze u određenom vremenskom periodu bez upute ljekara. Dobili su pisani program za obaveznu kontrolu laboratorijskih nalaza, kliničkih pregleda (interniste, neurologa uz kontrolu osjećaja za bol, oftalmologa uz pregled očnog dna i očnog pritiska, stomatologa, žene kod ginekologa) i ostale kontrolne pregledne (tjelesnu težinu i obim struka, kontrola ishrane, fizičke aktivnosti, krvnog pritiska i pregled stopala). Svakom bolesniku se u liječenju pristupalo individualno uz pridržavanje ključnih principa: edukacija ili obuka kao prva mjera, odgovarajuća

ishrana i odgovarajuća fizička aktivnost, koji se moraju provoditi tačno i neprekidno. Na ovaj način može se liječiti 30-40% bolesnika, naročito osobe poslije četvrte decenije života, bez upotrebe lijekova (inzulina i tableta).

Za provođenje edukacije formiran je tim od ljekara i medicinske sestre odgovorne za ishranu i povremeno angažovanje psihologa i nastavnika fizičkog vaspitanja. Proces edukacije je provođen edukacijom pojedinca što je najbolji način, edukacijom skupina manjeg broja bolesnika, putem medija, radija i televizije uz kontakt telefonom i publikacija. Izrađena je publikacija sa osnovnim informacijama o šećernoj bolesti, smjernice za dijabetes tip-1 i smjernice za dijabetes tip-2. Sadržaj edukacije je obuhvatao uzroke i oblike šećerne bolesti, pravilnu ishranu i fizičku aktivnost, način liječenja, higijenu tijela, akutne i hronične komplikacije šećerne bolesti, samokontrolu, slobodne teme, profesionalnu orijentaciju, ocjenu radne sposobnosti, invalidnost, pušenje i zdravlje, alkohol i šećerna bolest, odabir bračnog partnera, trudnoća i šećerna bolest, putovanje i liječenje inzulinom itd. Autor sam knjige Sećerna bolest- priručnik za pacijente, njihove porodice i ljekare, pisana pristupačnim jezikom, kao moj doprinos edukaciji dijabetičara.

Medicinska sestra je bila odgovorna za ishranu bolesnika. U ishrani moraju biti zadovoljeni kriterijumi: način pripreme, kvalitet sastojaka i njihovih međuodnosa unutar obroka, količina unosa u toku dana, raspored obroka, sprovodenje mjeru liječenja i sprečavanje nastanka komplikacija. Određivanje dijetalne ishrane u vidu napisanog jelovnika davao je ljekar. Svaki jelovnik sadrži kvalitativne, kvantitativne i kalorijeske vrijednosti hranjivih materija.

Za razliku od mnogih hroničnih bolesti, gdje se savjetuje ograničenje fizičke aktivnosti, kod šećerne bolesti uz pravilnu ishranu predstavlja osnovu liječenja, a katkad jedini način liječenja. Preporučuje se svakodnevna umjerena aktivnost u trajanju 30-60 minuta: šetnja, ubrzan hod, trčanje, vožnja biciklom, sobna gimnastika, plivanje, ples i sl.

Koje ćemo lijekove primijeni

ti u liječenju prvenstveno zavisi od tipa šećerne bolesti. Tip-1, akutnih komplikacija šećerne bolesti, šećerna bolest koja se prvi put pojavi u trudnoći (gestacijska šećerna bolest) zahtijevaju uključivanje inzulina. Kod tipa-2 šećerne bolesti, ako prethodne mjere dijetalne ishrane i fizičke aktivnosti nisu dali zadovoljavajuće rezultate nakon 3-6 mjeseci uključuju se tablete.

Da bi se na vrijeme otkrili skriveni oblici šećerne bolesti, kojih nije tako malo, organizovali smo rutinske pregledne velikih grupa stanovništva. Oni zahtijevaju dosta materijalnih sredstava i stručnog kadra. Obzirom na trajanje bolesti, ograničenost radne sposobnosti, razvoj i težinu komplikacija, liječenje, velike materijalne troškove, ponekad razvoj invalidnosti, oštećenje vida, amputaciju, dijalizu, šećerna bolest je problem svakog društva. Za rad i provođenje svih mjer u zdravstvenoj zaštiti dijabetičara društvena zajednica nam je obezbjedila dovoljno materijalnih i novčanih sredstava.

Nažalost, u Domu zdravlja nije obnovljen rad Dispanzera za hronična nezaražna oboljenja i Savjetovališta za dijabetičare, a zamro je i rad Društva za borbu protiv šećerne bolesti.

Prim. dr. Dragomir Bilić

*U okviru realizacije projekta „STRUČNO OBRAZOVANJE“ u BiH,
delegacija predvođena ministrom obrazovanja*

ISPORUČILA 50 VIZIRA ZA POTREBE GORAŽDANSKOG DOMA ZDRAVLJA I KANTONALNE BOLNICE

Delegacija predvođena ministrom Ministarstva za obrazovanje mlade, nauku, kulturu i sport BPK-a Armanom Bešlijom, uručila je Kantonalnoj bolnici Goražde i Domu zdravlja „Isak Samokovija“ po 25 komada vizira.

Vizire su izradili učenici STŠ „Hasib Hadžović“ i SSS „Džemal Bijedić“, odnosno partnerske škole u projektu „Stručno obrazovanje u BiH“ koji je sufinansiran od strane Ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Savezne Republike Njemačke (BMZ) i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC), a realizuje ga GIZ-Njemačko društvo za međunarodnu saradnju.

Uz podršku Njemačkog ministarstva vanjskih poslova, tj. Ambasade Savezne Republike Njemačke kao predstavnika u Bosni i Hercegovini, škole su do bile po dva 3 D štampača i određenu količinu potrošnog materijala. Učenici i nastavnici su napravili vizire i uručili ih Kantonalnoj bolnici i Domu zdravlja u Goraždu. Ovo je aktivnost koja će svakako doprinjeti jačanju kompetencija učenika te naravno pomoći borbi sa pandemijom COVID-19.

„Želim da se zahvalim Ambasadi Savezne Republike Njemačke i GIZ-u na podršci u nabavci ovih štampača. Ovo je samo jedan od načina na koji želimo da škole uključimo u saradnju sa širom lokalnom zajednicom. Na ovaj način podižemo stručne kompetencije naših učenika, utičemo da budu društveno odgovorni i da pomazu jedni drugima. Nadam se da ćemo i ubuduće imati podršku partnera na ovakvim i sličnim projektima“, rekao je ministar Arman Bešlija.

Primopredaji vizira prisustvovali su predstavnici Ministarstva za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK-a Goražde, direktor Pedagoškog zavoda Admir Kurtović, kao i direktori srednjih škola, Kantonalne bolnice i Doma zdravlja Goražde.

Riječ je o prvoj isporuci, a kako ističe ministar, osim vizira, obezbijedit će se i unaprijediti sve ono što bude potrebno i iskazano od strane institucija.

„Početkom pandemije u martu mi smo već počeli za izradom vizira i nismo imali mogućnosti koliko imamo sada. Zahvaljujući 3D printerima koji smo dobili od Švicarske razvojne agencije kao i još dva nova printer-a, ubrzali smo rad izrade vizira. Zahvaljujući njima, naša djeca zanimanja plastičari zajedno sa nastavnicima radili su na tome i napravili tako reći idealan vizir koji odgovara svim medicinskim radnicima. Jako nam je drago da možemo dati doprinos našoj lokalnoj zajednici,“ izjavio je direktor Srednje stručne škole „Džemal Bijedić“ Sedin Hadžimusić.

Prema riječima direktora Hadžimusića, zadovoljstvo je veće što djeca rade i imaju svrhu, kao i to da učenici zanimanja krojač u okviru škole rade maske te su u završnoj fazi da ih obezbijede svim učenicima u osnovnom obrazovanju.

Posebnu pažnju posvetili su najmlađim učenicima, prvačićima : rade male ukrasne maske i gledali su da

budu prilagođene njima, da im budu zanimljive te su koristili zanimljive ukrase, boje itd.

Riječi zahvalnosti na ovoj vrijednoj donaciji uputili su direktori Doma zdravlja „Isak Samokovlja“ i Kantonalne bolnice, Edin Čengić i Nermina Kamenica.

„Drago nam je što su učenici i menadžment srednjih škola prepoznali potrebu koju imaju zdravstvene ustanove i što su im donirali vizire koje će im puno pomoći u svakodnevnom radu i obavezama. Ovo je drugi put, u martu smo imali prvu donaciju od srednje škole i zaista je fino što je prepoznato od menadžmenta srednjih škola kao i učenika da je potreba u zdravstvenim ustanovama za vizirima. Učenici razvijaju svoje vještine i istovremeno doprinose lokalnoj zajednici, riječi su direktorice Kantonalne bolnice Goražde dr. Nermine Kamenice.

Služba za odnose s javnošću,

www.bpkg.gov.ba

EKONOMSKO OSNAŽIVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM KROZ PROJEKAT UDRUŽENJA OBOLJELIH OD CEREBRALNE PARALIZE I DISTROFIJE BPK GORAŽDE

Udruženje oboljelih od cerebralne paralize i distrofije BPK Goražde (UCPD) sarađuje kao partnerska organizacija zahvaljujući donaciji međunarodne organizacije CARE International u BiH – Sarajevo kroz projekt: „Inovativni pristup odgovoru na COVID – 19 u ranjivim zajednicama u Bosni i Hercegovini“.

Putem podrške Ministarstva vanjskih poslova Češke Republike udruženje je u periodu od avgusta do kraja novembra

2020. godine implementiralo ovaj jako važan projekt na području BPK koji se sastojao iz nekoliko dijelova: obuka za zaposlene udruženja o mjerama prevencije u pandemiji, podjela 100 cekera sa higijenskim i dezinfekcionim sredstvima osobama sa invaliditetom s područja BPK, ekonomsko osnaživanje 10 porodica osoba sa invaliditetom u BPK, donacija zaštitne opreme medicinskom osoblju Doma zdravlja Goražde.

Vrijedna oprema Domu zdravlja Goražde kroz projekt udruženja CPD i druge značajne aktivnosti na implementaciji ovog značajnog projekta

Pandemija je pogodila cijelo stanovništvo, ali se jako malo razmišlja o posljedicama ove pandemije za osobe sa invaliditetom. Također smo svjesni da zdravstvenim ustanovama fali zaštitne opreme u borbi protiv COVID -19. Putem ovog projekta Domu zdravlja Goražde je donirana vrijedna zaštitna oprema i to: 50 FFP2 zaštitnih maski, 400 jednokratnih hiruških maski , 10 pakovanja rukavica , 100 zaštitnih vizira, 1 zaštitno odijelo, 1 pumpa za dezinfekciju prostora DAF 2 i 100 litara tečnosti za dezinfekciju.

„Donirana oprema i aparati koje smo dobili putem ovog projekta nam je u periodu pandemije bila značajna pomoć u otežanim uslovima rada. Vršimo dezinfekciju svakodnevno prostorija ambulanti, a maske koje smo dobili koristimo u COVID ambulantama. Zahvaljujemo se donatoru“, izjavio je direktor Doma zdravlja Goražde dr. Edin Čengić.

„Podijelili smo svim članovima udruženja CPD i određenom broju štikenika Centra za socijalni rad BPK Goražde koji su također osobe sa invaliditetom 100 cekera sa higijenskim i dezinfekcionim sredstvima.

Nadalje smo putem javnog poziva, u saradnji sa predstvincima CARE organizacije i Centra za socijalni rad odabrali deset porodica osoba sa invaliditetom za ekonomsko osnaživanje porodica kao dio implementacije ovog značajnog projekta gdje smo im obezbijedili raznu opremu za poljoprivredu i mašine za šivenje za dodatnu djelatnost kod kuće“- izjavila je gđa Mirsada Ćulov, predsjednica udruženja.

Ovo udruženje aktivno djeluje već 24 godine zalažeći se za prava osoba sa invaliditetom, te poboljšanja njihovog statusa u društvu, kao i na upošljavanju osoba sa invaliditetom u svojoj radionici „Životna pomoć“ doo za radnu okupaciju osoba sa invaliditetom.

S.T.

MISA ZA DRINSKE MUČENICE U GORAŽDU, MOLITVA I CVIJEĆE NA MJESTIMA STRADANJA SVIH NEDUŽNIH ŽRTAVA

U Goraždu je skromno, ali dostoјanstveno obilježena godišnjica stradanja Drinskih mučenica, pet časnih sestara iz Družbe sestara Kćeri ljubavi božije koje su ubijene iz mržnje prema vjeri između 15. i 23. decembra 1941. godine.

U njihovu čast, održana je misa u kapelici Sveti Dominik koju je predvodio župnik Josip Tadić, a prisustvovala joj je nekolicina katoličkih vjernika koji su ovim povodom stigli u Goražde. Hodočasnici su zapalili svijeće i položili cvijeće na spomen obilježju Drinskim mučenicama, ali i drugim mjestima stradanja stanovnika Goražda u proteklim ratovima.

Obilježavanje stradanja Drinskih mučenica ove godine je zbog pandemije

koronavirusa u drugačijem ozračju.

Polaganje cvijeća i odata počast

Simbol stradanja svih nedužnih žrtava

“Svetkovina blaženih Drinskih mučenica pada 15. decembra. Budući da je to utorak, odlučili smo to obilježiti na današnju nedjelju. Ljudi koji rade teško mogu doći radnim danom. Svjesni smo trenutne pandemije u kojoj ne smijemo okupljati velike grupe hodočasnika. Položili smo cvijeće i zapalili svijeće na tri mjesta, kod spomenika djeci stradaloj u ratu, na mostu gdje su stradali naši sugrađani i kod spomenika naših Blaženica. Ovim činom želimo dati piletet svim žrtvama, bez obzira na vjersku ili nacionalnu pripadnost. Ovim činom šaljemo poruku ljudskosti, međusobne solidarnosti i zajedničkog suživota u ovom gradu i na ovim prostorima. Drinske mučenice su simbol stradanja u ovom kraju kroz čiju su životnu i patničku sudbinu isprepleteni sve nedužne

žrtve. One su simbol stradanja svih žena koje su pretrpjeli sličnu ili istu sudbinu. Ovo je naše sjećanje na sve njih. Ujedno je to naša molitva da se u budućnosti takvo stradanje nikada ne ponovi”, poručio je župnik Tadić.

Priča o Drinskim mučenicama koje su četnici Draže Mihailovića krajem 1941. godine zarobili i doveli u Goražde iz samostana Marijin dom na Palama poznata je diljem svijeta.

Časne sestre Jula, Krizina, Antonija i Bernadeta, spašavajući čast skočile su u smrt sa prozora ovdašnje škole u koju su bile zatvorene dok je najstarija sestra Berchmana ubijena u putu. Vatikan ih je proglašio blaženim, a slavi ih Katolička crkva u cijelom svijetu, dok katolički hodočasnici ovim povodom posjećuju Goražde kako bi

na mjestu njihovog stradanja uputili molitvu.

“I Goraždani itekako poštuju žrtvu časnih sestara. Smatram ih svojima i nikome ih ne daju. One su ponos i uzor ovog grada, njegov zaštitni znak protiv svih nevolja i oluja. Žrtva nedužnih je ono što kod svih nas izaziva duboku bol koju trpi obični čovjek”, naglašava Tadić.

Molitva za stradale

Gradnja crkve na proljeće

U ovom gradu već duže vrijeme se planira gradnja crkve blaženih Drinskih mučenica.

“Doradili smo dio projekta koji se odnosi na protupožarni sustav, jer je objekt javnog karaktera. Ovih dana ćemo imati sve završeno i nadamo se kako ćemo u ovoj godini dobiti građevinsku dozvolu. Nadam se kako

bismo na proljeće mogli započeti gradnju crkve naših Blaženica, a s tim tim će i hodočasnici imati razlog više doći u naš grad. Trenutno tražim ponude za gradnju crkve. Vjerujem kako će budućnost i otvaranje Goražda cijelom svijetu, donijeti stabilnost i sigurnu egzistenciju cijelom ovom kraju. Jedan čovjek je slab i nemoćan

sam realizirati ovaj projekt. Stoga pozivam sve dobre ljudе i građane ovog grada da zajedničkim snagama realiziramo ovaj projekt. Blažene Drinske mučenice, čuvajte naš grad”, poručio je župnik Josip Tadić.

E.A

Značajna finansijska podrška Federalnog ministarstva kulture i sporta Zavičajnom muzeju Goražde

Piše: Admir Džemidžić

Federalno ministarstvo kulture i sporta podržalo je projekat Zavičajnog muzeja Goražde pod nazivom „Muzej za sve“. Značajnim sredstvima ovog projekta muzej je napravio preduslove za stvaranje stalne arheološke postavke. Postavka je koncipirana na način da predstavi Goražde i širu regiju od najstarijih vremena do osmanskog perioda. Putem različitih interaktivnih materijala te timelinea, Zavičajni muzej Goražde predstavit će najvažnije predmete koje posjeduje i pokušati objasniti njihov značaj za Goražde i širu regiju. Cilj je posjetioca što više uključiti u postavku i navesti ga na kritičko razmišljanje o svom naslijedu i bogatoj kulturno – historijskoj baštini.

Pored predmeta koji su prikupljeni istraživanjima, u postavci će se naći i predmeti koje su donirali naši sugrađani. Pa tako veoma značajan predmet predstavlja i posuda slavenske keramike koju je poklonio muzeju naš sugrađanin Edhem Džino, te na taj način obogatio zbirku Zavičajnog muzeja Goražde. Slavenska keramika predstavlja jedan od rijetkih nalaza na prostoru BiH, a naša posuda je i značajnija, jer je pronađena cijela.

Slavenska keramika

Razdoblje od sredine 6. do kraja 8. stoljeća obilježeno je seobom, ratnim pohodima i naseljavanjem Slavena u istočnoj, južnoj i srednjoj Europi. Zajedno s Avarima, nomadskim narodom porijekлом iz srednje Azije, Slaveni stupaju na povijesnu pozornicu i u nadolazećim stoljećima će značajno izmijeniti sliku Europe. Prema izvorima, na područje današnje Bosne i Hercegovine dolaze tokom 7. stoljeća. Sa Slavenima se povezuje i posebna materijalna kultura, vrsta keramike nazvana slavenska keramika. Nalazi slavenske keramike s

prostora srednje i istočne Europe prepoznati su i opisani od 40-ih godina 20. st., s kojima karakteristike dijeli i slavenska keramika s područja današnje Bosne i Hercegovine pronađena u nekropolama i rijetkim naseljima u ranom srednjem vijeku. Keramika je izrađena od gline pomiješane s pijeskom i mineralom kalcitom. Izvana je glatka, uglavnom je ujednačeno pečena i na keramici prevladava crnosiva, sivosmeđa i crvenkastosiva boja. Od oblika često su zastupljeni lonci, a posude su većinom neukrašene. Dekoracija ako je prisutna, vrlo je jednostavna i sastoji se od valovnica, vodoravnih pojaseva ili brazdi. Posebno važani lokaliteti za proučavanje slavenske keramike su Mušići kod Višegrada i Batkovići kod Bijeljine. Posude su često bile stavljene u grobove kao prilog poganskog rituala i u njima se nalazila popedbina za drugi svijet. Slavenska keramika vrlo je vrijedan nalaz kroz koji dobijamo sliku o novim društveno-političkim prilikama i odnosima između slavenskih došljaka i starosjedilaca u razdoblju ranog srednjeg vijeka.

S PAPAGAJEM KIKIJEM ŽIVI U KUĆI

ZA DŽEPARAC KUPUJE KOKE, PATKE...

Grabljivice su mi dosta podavile i pojele, kaže 16-godišnjak, koji je svakoj životinji dao ime, piše avaz.ba

S osmijehom na licu Jusuf Mašić pokazuje članove svog malog životinskog carstva u mjestu Mašići u Novom Goraždu. Tek mu je 16 godina, učenik je Srednje stručne škole „Džemal Bijedić“ u Goraždu, budući pre-rađivač gume i plastike, ali svi koji ga poznaju kažu da je to budući veterinar ili vlasnik velike farme.

Ljubav prema životnjama osjetio je čim je prohodao.- Imao sam patke, guske, čurke, razne vrste koka, a najviše ukrasne, patuljaste živine, morke, golubove gugutane, papagaje, kanarince, ali i koze, ovce, krave. Danas nema nešto puno, jer su mi grabljivice dosta podavile i pojele, ali na proljeće planiram to obnoviti kao što je bilo prije – priča nam dječak, koji je sam sagradio kokošnjac za svoje ljubimice.

Podrška porodice

Sam ide i na pijacu, upoznaje uzga-

SELA KOJA POLAHKO UMIRU - ŠEMIHOVA KOD GORAŽDA

Već godinama bh. sela izumiru. Starije osobe jedini su mještani. Rat, borba za egzistenciju i nedostatak škola učinili su svoje. Bili smo u selu Šemihova, mjestu koje je od Goražda udaljeno 30 kilometara.

Ima Omer, ima Fazila. A ne, Fazila je umrla. Ima Ibro, ali on dolazi iz Sarajeva, nekad dođe nekad ne dođe – priča Fadil Ferhatović iz Šemihove.

Fadil pamti i bolja vremena ovih sela u kojima je nekada živjelo više od 500 stanovnika. Danas ih je oko 50. Zato i ne čudi tišina seoskih zidina i prazni dimnjaci dotrajalih kuća. Tek poneki lavez pasa podsjeti da u nekoj kući ima života.

I ovako izumiru, u Šemihovi ih nema pet-šest. Na Sijecu u 21 kući niko

jivače i kupuje životinje koje mu se svide. Za to je trošio i džeparac koji bi dugo skupljao.

Ima bezrezervnu podršku porodice, roditelja Ahmedina i Almine, sestara Zerine i Amine, nane Behije, ali i komšija i rođaka u Mašićima, jer prava je rijetkost da djeca pokažu ljubav prema nečemu što podrazumijeva i težak fizički rad, ali i zanimanje koje nije popularno.

– Imam i kompjuter i telefon, ali ne koristim igrice. Telefon koristim da uđem na YouTube, da pogledam neke sajmove ili kako ljudi naliježu kokoške, učim o nekim životnjama ili gledam cijene i komuniciram s prodavcima – kaže Jusuf.

Svakoj životinji dao je ime, pa su mačak i mačka Brnjo i Tigrica, koke Srebrena, Kapura, horoz je Gaćonja jer ima perje na nogama, patak i patka su Lepi i Lepa, a koze Ruža, Milka, Medo, Žuć, Šarena...

Papagaj Kiki živi s Jusufom u kući

– Ne znam kud će me život odvesti, ali u budućnosti planiram pokrenuti neku manju farmu. Još se nisam

odlučio šta, koke, koze... Ljudi sada užgajaju magarce i to je mljekko vrlo ljekovito. Sve su mi životinje drage, pa nikako da se opredijelim šta konkretno da užgajam – u jednom dahu nam otkriva Jusuf.

Muzao kravu da nahrani mačiće

– Duže nisam radio, pa smo imali domaće životinje koje je Jusuf zavolio. Počeo je tako što skupi para ili mu neko da bajramluka i kupuje. Voli to. Jednom sam slučajno ušao u štalu, kad vidim Jusuf muze kravu u kanticu od pavlake. Na pitanje šta radi odgovorio je da mu treba mljekko da mačiće nahrani. Bio je mali tada – priča nam Jusufov otac Ahmedin Mašić.

Al.B.

Jusuf Mašić

ne živi. U Dubljevićima je bilo 45 domaćina, sad ih je 12 do 15 i to kad dođu iz Sarajeva, jer su odselili – kaže Fadil.

I dođu samo u ljetnim mjesecima, jer zime su ovdje duge i teške. Kao i samoča koja pritišće one najupornije čuvare kućnih pragova.

Nekad ne mogu ni da izbrojim koliko je bilo puno selo. Boga mi, raseli se, najviše poslovi, ali i nema škole. Da su ova sela imala školu kao nekad, narod bi se zaustavio – kaže nam Habiba Bećirspahić iz Šemihove.

Omladina je otišla u Sarajevo, jer nam je daleko škola. Prva je na Ilavači, udaljena sedam kilometara. Zato su naša djeca odselila u Sarajevo – kaže Hamdo Konjević, predsjednik MZ Kraboriš.

A naš čovjek u svakoj nevolji uvijek traži neko dobro. A to dobro nešto je što život čini jednostavnim, bez posebnih prohtjeva koji nas čine nesretnim ako su nam nedostizni.

Slušam televiziju. Hvala Bogu, imamo i ove telefone pa se čujemo sa svakim. Mi smo malo i povisoko, ali imamo put, vodu, drva... Imamo sve – ističe Habiba.

H.G.

Šemihova kod Goražda

GORAZDANIN SA ADRESOM U SARAJEVU

Senad Pezo

Senad Pezo svoje stvaralaštvo zasniva na vertikali historije tla Bosne i Hercegovine i preferira elemente koji povezuju različite vremenske periode u njenom kontinuitetu

Senad Pezo, rođen 27.03.1961. godine u Goraždu gdje je završio osnovnu i Srednju tehničku školu, svoje stvaralaštvo zasniva na vertikali historije tla Bosne i Hercegovine i preferira elemente koji povezuju različite vremenske periode u njenom kontinuitetu. Predmet istraživanja je pokušaj traženja odgovora na pitanje šta je to što je Bosnu I Hercegovinu, kao teritorijalnu bogdu na geopolitičkoj karti Evrope, još manju značajku na karti svijeta, sačuvalo od raspadanja u njenom jedno-milenijskom kontinuitetu postojanja. Također, pokušava naći vezu elemenata koji su opstali I preživjeli do danas, a bili su prihvatićeni od svih koji su živjeli na ovim prostorima i da li mogu da predstavljaju identitetski kod kontinuiteta Bosne i Hercegovine. Radi tehniku skulpture i reljefa u materijalima: drvo, kamen, kombinacija metala sa drugim materijalima. Interesovanje za svoje izražavanje nastalo je iz potrebe definisanja svog ličnog identiteta I sebe u Bosni I Hercegovini. Stvaralaštvo od svoje sedamnaeste godine obilježio je nizom izložbi i projekata, koje su na žalost, uništeni u plamenu rata.

Izložba Senada Peza povodom Dana državnosti

Povod našega razgovora je izložba povodom Dana državnosti BiH u Galeriji općine Novi grad Sarajevo pod nazivom "Arhitektura bosanske duhovnosti", a kako nam je kazao u razgovoru Senad Pezo, pored mnogobrojnih izložbi koje je organizirao ovaj vrsni umjetnik najdraža bi mu bila u njegovom rodnom gradu Goraždu, ali do sada poziv iz Goražda nije dobio.

Djela koja je stvarao između ostalog su i:

Znamenje Bošnjaka (1996) u Kuršumlija medresi, Kameni šapat (1998) u Kuršumlija medresi, Zaboravljeni duše (2005) Unitic Centar, Caffe bar "Bulevar", Tapija (2008) izloženo u novoj zgradi BH Telecoma, Bassinus (2010) izloženo u novoj zgradi BH Telecoma, Ad modus Bosnensis (2012) izloženo u novoj zgradi BH Telecoma, Bosna iz inata (2016) nije izlagana, Arhitektura bosanske duhovnosti (2020). Pezo je radio na izradi stimulativnih mjeru i priznanja u ARBiH, plakete za priznanja "Zlatni Ljiljan" I izradu ratnog priznanja "Srebreni štit" sa pripadajućom poveljom. Učestvovao je na izradi ordena pripadnicima ARBiH-a iz nadležnosti Predsjedništva BiH. Učestvovao na konkursu izrade idejnog rjesenja šehidskog nišana pripadnicima ARBiH i otkupljeno idejno rješenje, te Spomen obilježje "Rorovi" u Goraždu. Senad Pezo, čovjek je o kojemu priča tek treba biti ispričana, priča o budućnosti srebreničke djece, danonoćna inspiracija posljednjih godina. Čovjek koji živi skroman život sa suprugom Refijom i šestogodišnjim sinom Farisom u Sarajevu. Humanitarac koji je za budućnost te preživjele srebreničke djece nanijetio 60.000 KM. Pezo je organizirao izložbu svojih 40 unikata iz ciklusa "Zaboravljeni duše", a sav prihod namijenio je Fondaciji "Djeca Srebrenice", koja brine o mališanima koji su ostali bez oba roditelja.

- Pružanje jednakе šanse za sve moto je koji me vodio 365 dana i noći, jer sam 11.jula prošle godine počeo stvarati. Ideja da doprinesem boljem životu te djece nosila me je, a inspiraciju sam pronašao u motivima srednjovjekovne Bosne – kaže Pezo.

Djela koja su klesale ruke ovoga velikog čovjeka su bez pravila i granica. Samo s porukom da bh. istina nije u njenoj globalnosti već u suptilnosti. Dobru dušu Senad i Refija utkali su sinu Farisu koji posljednjih mjeseci priča samo o tome kako Srebreničanima svako treba i mora pomoći. Iako je, dok je otac stvarao, Faris želio zadržati dva rada, posebno "Djevojku s rukvicom", na kraju je sam rekao da ih se odriče jer kreće u školu i želja mu je da i u nekoj drugoj klupi, negdje u BiH, neki školarac ima sve što ima on. Ovu lijepu priču o porodici Pezo zaokružio je njihov sin Faris ovom dirljivom porukom na kraju teksta.

Sudba Turčalo

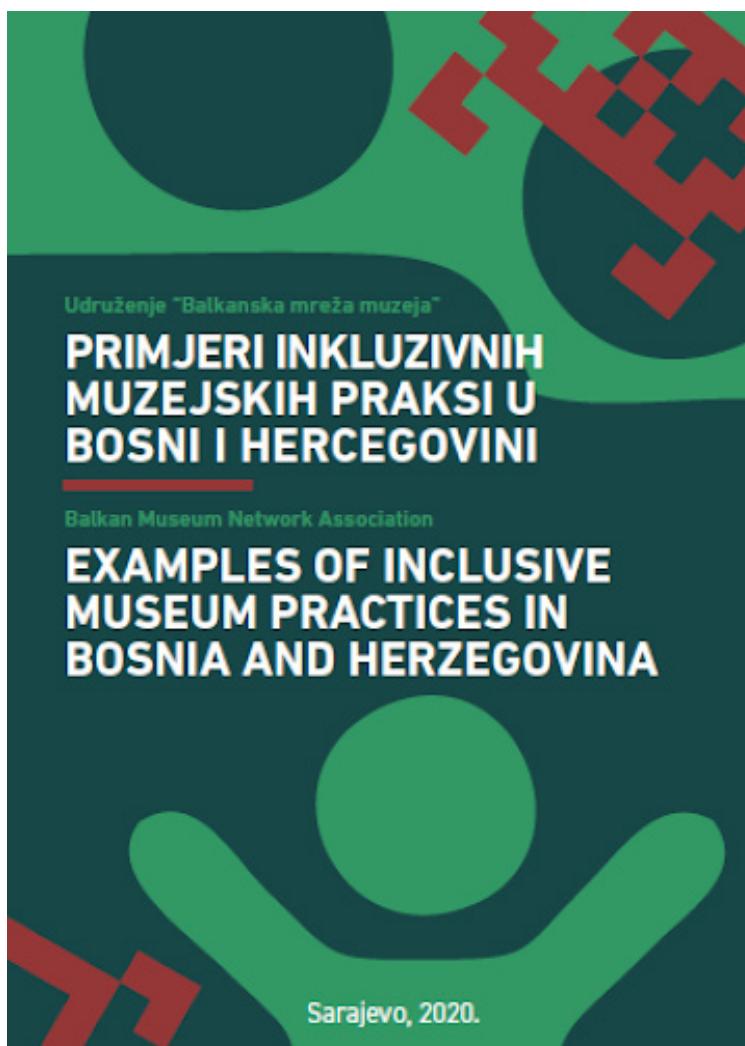
Inkluzija i pristupačnost – kao neizostavni dio modernog muzeja

Piše: Admir Džemidžić

Nedavno je svjetlo dana ugledala nova publikacija čiji je izdavač udruženje „Balkanska mreža muzeja“. Publikacija nosi naziv „Primjeri inkluzivnih muzejskih praksi u Bosni i Hercegovini“.

Pomenuta publikacija nastala je u okviru projekta „Majstorisanje za ljudska prava, edukativne aktivnosti za djecu sa invaliditetom u muzejima“ koji je finansijski podržala Ambasada SAD-a u Bosni i Hercegovini

Koncipirana je dvojezično, pisana na južnoslavenskim jezicima te je prevedena na engleski jezik što daje posebnu važnost ovoj publikaciji. Sastavljena je od 7 originalnih radova koji govore na koji način je inkluzija provedena u nekoliko muzeja i drugih kulturnih institucija s prostora Bosne i Hercegovine.

Pri čitanju redaka ove publikacije da se naslutiti da su autori u publikaciji nastojali što relevantnije predstaviti načine kako muzeji mogu podučavati o ljudskim pravima kreirajući inkluzivno okruženje. Nameće se i zaključak da ova publikacija i treba da služi kao primjer za ostale muzeje i druge institucije kulture da krenu putem otvorenosti prema svima, što je i temeljni okvir kojim se razrađuju i realiziraju nove ideje.

Prvi primjer inkluzije u publikaciji predstavlja primjer iz JU Muzej grada Zenice. Lejla Agić je nastojala reći o važnosti saradnje muzeja i drugih odgojno – obrazovnih ustanova. Dalje, navodi da muzej već od 2006. godine proširuje svoju saradnju na ustanove odgoja i obrazovanja djece i omladine sa invaliditetom. Vjerovatno i najvažnija stvar je ta da je muzej zajedno sa osobama sa invaliditetom kreirao programe rada muzeja, koji su bili implementirani u vidu različitih radionica. Muzej grada Zenice već naprijed pomenute godine radi na „promicanju jednakosti“ te organizira niz radionica koje su imale za cilj da muzej učine što pristupačnijim. Arhitektonski gledano, muzej i odlično uklanja i sve barijere koje bi se mogle naći na putu posjetiocima koji imaju neke poteškoće. Tako najznačajnije radionice predstavljaju: Priče iz prošlosti – koje traju 4 mjeseca na kojima su polaznici osobe sa invaliditetom i tipična djeca, 3D MUSE – 3D modeliranje eksponata iz muzejskih postavki, a ishod je bio izrada taktilnog modela srednjovjekovnog srebrenog novčića numizmatičke zbirke, Touching Art – napravljene su taktilne kopije nekih antičkih predmeta te tako učinjene pristupačnim za slijepе i slabovidne osobe. Muzejski edukativni kutak je na ulazu u muzej i svake godine se tu postavljaju prilagođene izložbe za djecu, omladinu i osobe sa invaliditetom.

Emina Čalija, ispred Naučnog arheološkog društva, predstavila je projekt „Inkluzivni tvoj i moj muzej“. Projekat je rađen u partnerstvu sa Muzejom Kaknja, a radionice su održane sa štićenicima Dnevnog centra za djecu i odrasle s posebnim potrebama u razvoju „Dobrinje“ iz Visokog. Na radionicama kao što su: „Upoznajmo Naš muzej“, „Naše naslijede – naša umjetnost“, „Kreirajmo našu izložbu“ kustosi su imali priliku vidjeti reakcije štićenika doma, te zaključiti da voditelji radionica trebaju da se konstantno usavršavaju i ne trebaju prezati od traženja pomoći od stručnjaka koji svakodnevno rade sa osobama s poteškoćama. Pomenuti projekat je trajao 7 mjeseci.

Zanimljiv naziv projektu dala je Vesna Isabegović iz Muzeja istočne Bosne Tuzla. Projekat „Etnologija na vrhovima prstiju“ rađen je u saradnji sa „Udruženjem građana oštećenog vida Tuzla“. Niz radionica rezultirao je istoimenom izložbom, koja je bila taktilnog karaktera, prilagođena posjetiocima sa oštećenjem vida, kao i ostalim osobama sa invaliditetom, sa mogućnošću pristupa svakom predmetu i njegovog dodirivanja, bez opasnosti od oštećenja. Autorica navodi da je ova izložba imala sve elemente univerzalnog dizajna i da je bila veoma interesantna i ostalim posjetiocima muzeja.

Amar Karapuš iz Historijskog muzeja BiH govori o aktivnostima koje su provedene s ciljem prilagodbe pojedinih područja muzeja za slike i slabovidne osobe, te kreiranju taktilnog područja u muzeju. Sve ove aktivnosti su realizirane kroz radionice, za koje Karapuš kaže da trebaju poslužiti kao nauk drugim institucijama koje su okrenute istim i sličnim aktivnostima. Aktivnosti su provedene zahvaljujući potpori Fondacije Kulturno naslijeđe bez granica, Balkanske mreže muzeja i Fondacije Stavros Niarchos, a projekat je nosio naziv „Dotakni historiju“. Muzej je imao veliki broj radionica i veliki broj partnera na istim, te ukazao na probleme pristupačnosti i nastojalo istaći važnost saradnje sa različitim institucijama.

Još jedna muzejska institucija koja je nedavno osnovana, tačnije 2009. godine, pristupila je projektu inkluzije sa grupom žena sa invaliditetom. Mensura Mujkanović kao jedan od voditelja kaže da projekat je realizovan tokom 2013. godine, a učesnice su bile nezaposlene žene sa invaliditetom koje su savladale tehnike tkanja na horizontalnom i vertikalnom stanu, te su na taj način omogućile sebi dodatnu zaradu kod kuće. Projekat je bio nukleus budućih projekata koje je tešanjski muzej realizovao, te je zbog svog rada sa publikom bio

nominovan za Evropski muzej godine 2014. Svi provodi kao jedan od rezultata projekta prodavani su u svenirnici muzeja.

Muzej Hercegovine u Trebinju, radio je na istraživanju slobode izražavanja i mišljena i pristupu informacija, te zaključio da predstavljaju veliki problem za osobe sa invaliditetom. Simo Radić zaključuje da se radionicom „Golubarska poštanska stanica Trebinje“, muzej preko stare zgrade nekadašnje golubarske poštanske stanice koja se nalazi u dvorištu muzeja, nastoao učesnicima skrenuti pažnju na Član 21. UN Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom, a to je da imaju pravo na slobodu izražavanja i mišljena i pristup informacijama. Učesnici radionica su to mogli da iskažu preko razglednica, koje su ranije na neki način bile sredstvo izražavanja, ali i izvor informacija.

Aida Šarac iz Umjetničke galerije Bosne i Hercegovine iznosi studiju slučaja outreach muzejskog programa „Plavi artizam“. Program je proveden u toku 2018/19. godine za djecu iz spektra autizma, uzrasta od 10 -14 godina, u muzeju umjetnosti Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine. Rezultat šestomjesečnih radionica programa bila je izložba umjetničkih radova koja je otvorena 22. marta 2019. godine. Sve aktivnosti doprinijele su izgradnji samopouzdanja kod učesnika, te su učesnici direktno uzeli učešće u kreiranju programskih aktivnosti muzeja. Šarac navodi da su najvažnija iskustva iz prakse pilot programa „Plavi artizam“ izgradnja povjerenja između roditelja/staratelja i osoba koje izvode program, implementacija društvenog modela invaliditeta u muzejskom kolektivu, revizija interpretacijskih strategija i kreiranje njihovih alternativa, prilagodba načina opisivanja i objašnjavanja vokabulara i pojnova koji se koriste.

Bitno je napomenuti da muzeji u zapadnim zemljama svijeta

posljednjih nekoliko desetljeća uporedo sa stvaranjem savremene muzeologije koja zagovara diversifikaciju publike i demokratizaciju muzejskog programskega rada, počeli kreirati posebne programe s ciljem da zadovolje specifične potrebe određenih društveno – senzibilnih grupa ili manjina.

Preduslov inkluziji osoba sa invaliditetom u muzejske aktivnosti, svakako je implementacija socijalnog pristupa kroz cjelokupnu strukturu muzejskog osoblja. Govorimo li o osobama sa razvojnim teškoćama u muzejskom kontekstu, treba prvenstveno razmišljati o specifičnim potrebama i prema tome revidirati interpretacijske strategije muzeja i prema tome ponuditi odgovarajuće alternative.

Jedan veći podvig o naprijed navedenom napravilo je udruženje „Balkanska mreža muzeja“, sa prethodno objavljenom publikacijom koja odlično ilustruje različite primjere inkluzije iz više muzeja u BiH. „Balkanska mreža muzeja“ na čelu sa svojim energičnim generalnim sekretarom Aidom Vežić, napravila je veliki iskorak u kreiranju novih praksi u okviru domena muzeologije, te primjenjivanju tih praksi u širem kontekstu muzejskog djelovanja. Udruženje je organizovalo i niz međunarodnih konferencija i radionica, priručnika za muzejske radnike, nastojeći razviti što otvorenije prakse muzejskih radnika te ih podstreknuti u ovom slučaju ka predanosti pristupu temama koje se tiču inkluzije kroz društveni model invaliditeta.

Sa ponosom možemo navesti da je i Zavičajni muzej Goražde dio udruženja „Balkanska mreža muzeja“, te da će u narednom periodu realizirati projekat koji se upravo oslanja na prethodna izložena znanja i prakse rada sa osobama sa poteškoćama u razvoju, te revidirati svoje programe i strategije u tom pravcu.

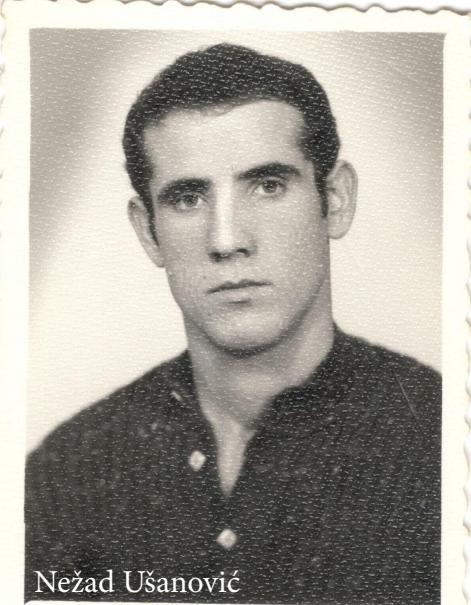
Povod za razgovor: Jubilej, 55 godina u sportu

NEDŽAD UŠANOVIĆ CIJELI SVOJ ŽIVOT POSVETIO JE NOGOMETU

Nedžad Ušanović rođen je 1.4.1949. godine u Goraždu, u naselju Pobarnik. Osmogodišnju, kao i Tehničku školu – mašinski smjer završio je u svom rodnom gradu, a sav svoj život posvetio je nogometu, trenerskom poslu, te odgojio mnoge mlade naraštaje koji i danas nastupaju za nogometne timove.

Ove godine, naš sugrađanin, fudbaler, veteran, trener i sportski radnik obilježio je 55. godišnjicu aktivnosti u fudbalu. U julu mjesecu 1965. godine, počeo je trenirati u seniorskom pogonu FK "Azot". Kako nam je kazao Nedžad, ni sam ne zna kako je došlo do toga, jer je prije toga trenirao i igrao u podmlatku FK "Radnički" oko dvije godine.

U klubu je zatekao fubalere koji su tada igrali za „Radnički“: Džema i Musu Aganovića, Muja Hotu, Jefta Mutlaka, Ratka Grujića, Miralema Karića, Mešu Hodžića, Ljuba Kulisića, Ljubinka Planinčića, Toma Markovića, Vahida Kurtovića, Jakuba Zorlaka, Milivoja Brajevića ... Oni su tada za njega bili idoli. Prvi dodir sa kopačkama, sjeća se Nedžad, bile su neke stare, skoro bez krampona i pertli koje je morao sam osposobiti kod obućara da bi bile upotrebljive i njegove lične.

Nežad Ušanović

Njegov debi za klub bila je KUP utakmica sa FK "Mladost" iz Rogatice, koja je slovila kao oštar i nezgodan protivnik, a publika jako negostoljubiva. Igrao je na poziciji lijevog beka i bio beskompromisani borac, bez obzira na takve okolnosti, pa su ga poslije nazvali Jusufi po beku FK „Partizan“ iz Beograda.

Prvu prvenstvenu utakmicu Nedžad je odigrao u Brezi protiv „Rudara“ iz Breze, u jesen iste godine. Kao oštar i borben fudbaler, ponesen mladalačkim entuzijazmom zapisan je od strane sudije, jer tada nije bilo kartona koji su se pokazivali fudbalerima. U toku 1966. godine postaje standardni prvotimac u ekipi. U to vrijeme, prisjeća se Nedžad, sportisti su bili jako cijenjeni i popularni. Bila je čast i zadovoljstvo igrati u tom klubu koji je već tada stekao ugled i reputaciju. U nastavku karijere igrao je sve pozicije u odbrani.

Prijateljski meč (Sarajevo-Azot) Vittkovićima

Nežad Ušanović i Salko Dervišević

PORED NOGOMETA I OBAVEZNO ŠKOLOVANJE

Po završetku Tehničke škole i godine rada, Nedžad odlazi na studije u jesen 1970. godine na Višu tehničku školu u Cačak. U julu mjesecu, prije početka školske godine, sa svojim klupskim kolegama provodi dio odmora u Dubrovniku, u fabričkom odmaralištu na Lapadu. Na nagovor kolega, odlazi u tom terminu na probu u NK „Gošk – Jug“, članu Druge lige bivše države. Na testu u tom klubu zadovoljio je kriterije trenera i Uprave kluba koji mu nude potpis za profesionalni ugovor na što Nedžad nije pristao jer je upisao studij. Po dolasku na studije, za samo 15 dana u tom gradu, sa svojim kolegom Borom Mihajlovićem našli su vezu da se priključe radu u FK „Borac“, članu Istočne grupe Druge lige. Već u jesen imaju ponudu za potpis profesionalnog ugovora. Iz FK „Azot“ nisu mogli dobiti ispisnicu, jer bi im u tom slučaju bila obustavljena stipendija. Nedžad i Boro otišli su da igraju u FK „Sloboda“ iz tog grada u amaterskim uslovima.

Po završetku studija, Nedžad stiče zvanje inžinjera mašinstva, i nakon odsluženog vojnog roka vraća se u svoj klub „Azot“ 1975. godine. U FK „Azotu“ je igrao do 1978. godine, mijenja posao i iz fabrike Azotnih jedinjenja prelazi u ZOIL te se priključuje u FK „Radnički“ iz Goražda. U ovaj klub došao je sa 29 godina života, na zalasku karijere. U ovome klubu nije uspio izboriti status standardnog prvotimca zbog jakе konkurenцијe i dovođenja kvalitetnijih igrača. To je bio neminovan proces, jer stanje u kojem se klub takmičio, Republička liga, tražila je kvalitetnije i mlađe igrače. Poslije dvije godine provedene u klubu, Nedžad završava svoju fudbalsku karijeru. Vrijeme provedeno u FK „Azotu“, a to je period od 13 godina, kako je kazao naš sagovornik, najljepše je u njegovom mladalačkom životu, a u ovome klubu odigrao je 350 utakmica.

U vrijeme kada je formiran Opštinski fudbalski savez i ustanovljena Opštinska liga postavljen je za trenera u FK „6.mart“. Predsjednik kluba bio je rahmetli Mustafa Bešlija, zvani Mujga. U klubu su okosnicu bili fudbaleri koji su fudbalsku karijeru završili u FK „Radnički“ i „FK „Azot“ i nešto mlađi momci koji su znali igrati fudbal, a prije toga nisu igrali ni u jednom klubu. Zbog upisa na drugi stepen studija u Čačku prestaje biti trener u tome klubu.

Godine 1986. Nedžad je angažiran za trenera juniora u FK „Azot“ iz Vitkovića koji su se takmičili u regionalnoj ligi Gornje-drinskog područja. Dvije godine poslije, iznenada je postavljen i po hitnom postupku za šefu Stručnog štaba seniorskog tima. Za pomoćnog trenera postavljen je njegov trener i suigrač Ratko Dragičević. Zbog nedostatka školovanih trenera i sve većom potrebotom za njima, na Fakultetu za fizičku

kulturu u Sarajevu se formira Odsjek za edukaciju trenera i organiziran je seminar za trenera. Teoretska nastava se održavala na fakultetu, a predavači su bili profesori sa toga fakulteta.

Edukacija je trajala 2-3 mjeseca, sva ke subote i nedjelje, u pauzi prvenstva. Iz Goražda seminar su pohađali: Salko Dervišević, Nihad Nalbantić i Nedžad Živojević iz FK „Radnički“, a Nedžad Ušanović i Miro Petković iz FK „Azot“, koji je još bio aktivan fudbaler. U januaru naredne godine, u Baškim vodama organizirana je praktična nastava i polaganje ispita kod profesora koji su bili s njima. Ostali dio polaganja ispita bio je na fakultetu kod profesora koji su držali teoretsku nastavu. U proljeće iste godine stekli su zvanje Sportski trener fudbala. Suorganizator ovoga seminara bio je Savez organizacija za fizičku kulturu BiH – SOFK-e.

Na mjestu šefa Stručnog štaba u FK „Azot“ Nedžad ostaje do početka agresije na BiH. Po završetku ratnih djejstava, nastavlja rad u FK „Azot“ sa pomoćnikom Jakubom Pitom. Na treninge se išlo biciklima – ko ih je imao, priječa se toga perioda Nedžad, a ko nije imao biciklo išao je pješice, jer tada nije radio javni prijevoz. Rad u klubu prestaže onoga momenta kada predsjednik kluba, bez konsultacija sa trenerima, potpisuje ispisnicu, kada je šef Stručnog štaba podnio pismenu i neopozivu ostavku. Godine 1988., njegov kolega Salko Dervišević, u svojstvu šefa Stručnog štaba i Nedžad kao pomoćnik, preuzimaju treninge FK „Goražde“, članom Druge lige FBiH. Nedžad se tu zadržao nekoliko godina, a klub je transformacijom sistema takmičenja stekao status ligaša Prve B lige, jer tada nije bilo Premijer lige, već samo Prva liga i Prva B liga. Tu su bile ekipe koje su i u toku ratnih djejstava igrale ligu i normalno trenirali kada to u Goraždu nisu mogli.

Poslije godinu dana takmičenja u toj ligi, klub je ispaio i ponovo se vratio u Drugu ligu. U julu mjesecu 2001. godine, Nedžad s kolegom Salkom Derviševićem, u jesen upisuju u Centru za edukaciju kadrova, pri Nogometnom savezu BiH edukaciju za UEFA program. Uspješno završavaju edukaciju i stiču diplomu i licencu UEFA „B“ programa koja im omogućava treniranje i rad u omladinskom pogonu svih nivoa takmičenja u Evropi. Oni su prvi u Goraždu koji su stekli tu diplomu davne 2002. godine. Godine 2003. Nedžad Ušanović jedini iz Goražda pohađa edukaciju UEFA-A programa i uspješno je završava u februaru naredne godine, te stiče diplomu i licencu pomenu toga programa među prvih 40 u Bosni i Hercegovini. Pola polaznika toga programa bili su u inostranstvu. Nedžad s ponosom govori o tome kako je jedini u Goraždu koji je stekao tu diplomu, a

oni koji su u to vrijeme vodili klubove nisu angažirali školovane trenere, već su birali podobne koji će slušati i kojima će moći donositi spiskove koji će fudbaleri igrati na utakmicama. Šklo ni su bili spočitovati mu da nije imao naročitog uspjeha u vođenju klubova FK „Azot“ i FK „Goražde“. Međutim, po Nedžadovim riječima, on je vodio te klubove kada su bili u raspadanju igraćkog kadra i kad nije bilo para u klubovima. Znali su da je on vojnik klubova i da će ih voditi besplatno ako treba, vraćati igracke kadrove u klubove, jer on fudbal voli, a drugi kvazi treneri bez ikakve diplome nisu htjeli raditi džaba. No bilo kako bilo, naš sugovornik je ponosan na svoj rad i rad suradnika u klubovima koji su u teškim vremenima proizveli nekoliko vrhunskih fudbalera.

U oktobru 2016. godine, kad je FK „Goražde“ stjecajem okolnosti ostao bez šefa Stručnog štaba, angažiran je na tu poziciju iako je radio u omladinskom pogonu i zajedno sa suradnikom Sarajlićem nastavio voditi klub u posljednja 4 kola jesenjeg prvenstva i to veoma uspješno. Kod 4 utakmice u prvenstvu osvojili su 8 bodova, dvije domaće i dvije gostujuće utakmice završili su sa remijem i neriješenim rezultatom. Taj rad je nastavljen, kaže Nedžad, i u proljetnom dijelu prvenstva, kad su od dvije domaće utakmice jednu remizirali i jednu pobijedili, a od dvije gostujuće utakmice obadvije izgubili, čime Nedžad završava rad u seniorskom pogonu.

Nedžad je trenutno na poziciji šefa Omladinskog pogona i sa trenerima kadeta i juniora Almirom Tihićem i Su vodom Radmilovićem rade, kako kaže Nedžad, u nikakvim uvjetima terena.

„Povodom obilježavanja 55 godina rada u fudbalu želim se zahvaliti rukovodstvu Fudbalskog saveza BPK-a Goražde, što su prepoznali prave entuzijaste treneri i zaljubljenike u fudbal i što su pratili njihov rad. Također se zahvaljujem Gradskoj upravi grada Goražda što su pratili moj rad u fudbalu kao i drugim sportistima te nagradivali njihov rad. Potporu su nam pružali i resorno ministarstvo Vlade BPK-a i Vlade BPK-a Goražde“, kazao je Nedžad Ušanović te se na kraju razgovora sa sjetom zapitao: „Ko se danas sjeti vrhunskih trenera, fudbalera, uspješnih predsjednika klubova, koji su sav svoj život posvetili tome“.

Usuđujemo se odgovoriti: „Malo ko“.

Sudba Turčalo

IMAMOVIĆ (ADIL) MIDHAT - MIDHO

Rođen 1954. godine u Ilovači gdje završava osnovnu školu. Srednju tehničku školu, smjer mašinski tehničar završava u Goraždu. Nakon završetka vojnog roka, stupa u radni odnos u Opštinskom štabu TO. U periodu agresije na BiH, učestvuje u organizaciji otpora i odbrane Goražda i BIH gdje je dao veliki doprinos. Obavljao je funkcije: pomoćnik komandanta za logistiku TO, pomoćnik komandanta, zatim pomoćnika komandanta IBOG-a za logistiku, pomoćnika komandanta 81. divizije Armije BiH, te pomoćnika komandanta za logistiku 820. motorizovane brigade sa činom majora. Penzionisan je po Uredbi zakona BiH u svojoj 50. godini života sa činom majora nakon 33 godine profesionalnog vojnog staža.

Preminuo je 4.12.2020. godine u svojoj 66. godini života.

SEJDALIJA FERHATOVIĆ

***U 67.godini preminuo
nekadašnji član Ratnog predsjedništva
općine Goražde***

S tugom smo primili vijest da je od posljedica virusa COVID-19 u 67. godini preminuo Sejdalija Ferhatović, nekadašnji član Ratnog predsjedništva općine Goražde i dugogodišnji uposlenik Sekretarijata za odbranu.

Sejdalija Ferhatović rođen je 9. oktobra 1953. godine u Ilovači. Prije rata, bio je dugogodišnji uposlenik Sekreterijata za narodnu odbranu Republike Bosne i Hercegovine, a pred izbijanje agresije na BiH obnašao je dužnost sekretara Sekreterijata za narodnu odbranu RBiH kada uzima aktivno učešće u organizaciji otpora i odbrani Goražda i Bosne i Hercegovine.

Bio je član Ratnog predsjedništva opštine Goražde i član općinske Teritorijalne odbrane. Učestvovao je u organizaciji otpora i odbrani Goražda i Bosne i Hercegovine od agresije u periodu od 1992-1995. godine. U ratnom periodu je bio i pripadnik komande 1. drinske brigade. Dobitnik je priznanja „Srebrni štit“.

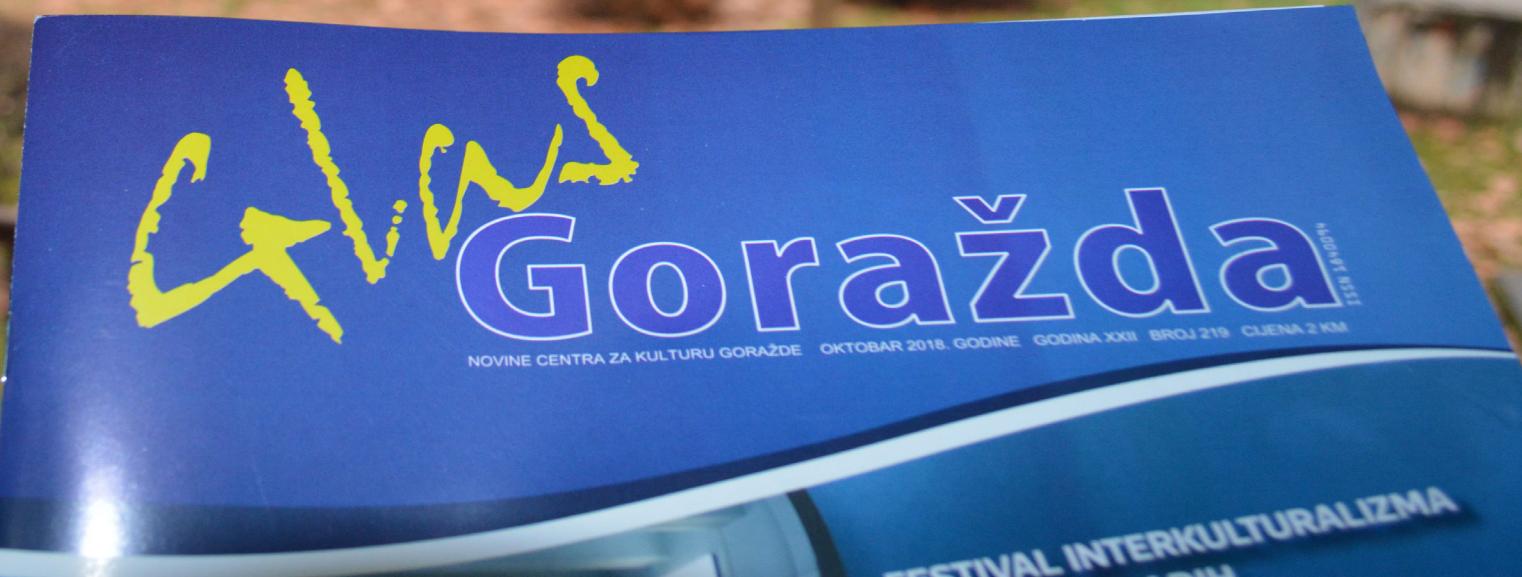
Nakon rata obnašao je funkciju načelnika Uprave za odbranu Goražde u FBiH, a potom je bio šef Odsjeka za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze BPK-a. Svojim radom doprinosio je razvoju društveno-političke zajednice u raznim oblastima, kao aktivan sportski radnik i aktivista u nevladinom sektoru. Smrt ga je zatekla na mjestu predsjednika UO Doma zdravlja dr Isak Samokovlija Goražde gdje je sa velikim entuzijazmom i interesom pokazao brigu za radove zdravstvene ustanove.

Sretni novogodišnji i božićni praznici. Blagostanje, mir i dobrota, da vas prate cijelog života. Vaš

Glasajte za "Glas Goražda"
pretplatite se na našu i vašu
novinu

ŽELIMO VAM BOGATSTVO PORODIČNE SREĆE I
ZDRAVLJA, OSMIJEHE I RADOST SA PRJATELJIMA
VAŠA NOVINA - „GLAS GORAŽDA“

UNIS "GINEX" G o r a ž d e

Povodom novogodišnjih
i božićnih blagdana
upućujemo najiskrenije
čestitke

Pobjeda Rudet dd Goražde

Našim poslovnim partnerima i svim
građanima upućujemo iskrene čestitke
povodom novogodišnjih i
božićnih praznika

OFF-SET
STAMPARIJA

MOGUĆE JE!
Brzo
Kvalitetno
Povoljno

Otokara Keršovanija 78, 75000 Tuzla, BiH
+387 35 297 197
+387 61 193 387
info@off-set.ba
www.off-set.ba

Postovanim građanima želimo sreću i uspjeh
u 2021.godini, te sretne božićne praznike

